

OPEN LIFE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ ŻYCIE S.A.

**Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
za rok 2019
wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta**

Warszawa, 30.03.2020

Spis treści

Podsumowanie	5
A. Działalność i wyniki operacyjne	7
A.1 Działalność	7
A.1.1 Informacje ogólne	7
A.1.2 Istotne linie biznesowe Spółki	8
A.1.3 Istotne zdarzenia w okresie sprawozdawczym	8
A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej	9
A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	11
A.4 Wynik z pozostałych rodzajów działalności	11
A.5 Wszelkie inne informacje	11
B. System zarządzania	12
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania	12
B.1.1 Struktura systemu zarządzania	12
B.1.2 Role i zakresy odpowiedzialności Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu i Zarządu Spółki	13
B.1.3 Funkcje kluczowe	14
B.1.4 Komitety funkcjonujące w Spółce	15
B.1.5 Istotne zmiany systemu zarządzania w okresie sprawozdawczym	15
B.1.6 Zasady wynagradzania	16
B.1.7 Istotne transakcje	16
B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	16
B.2.1 Wymagania	16
B.2.2 Ocena kompetencji i reputacji	17
B.3 System Zarządzania Ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	17
B.3.1 Strategia Zarządzania Ryzykiem	17
B.3.2 Sposób wdrożenia Systemu Zarządzania Ryzykiem	17
B.3.3 Własna ocena ryzyka i wypłacalności	18
B.4 System kontroli wewnętrznej	19
B.4.1 Opis systemu kontroli wewnętrznej	19
B.4.2 Opis sposobu wdrożenia funkcji zgodności z przepisami	19
B.5 Funkcja audytu wewnętrznego	20
B.6 Funkcja aktuarialna	20
B.7 Outsourcing	20
B.8 Wszelkie inne informacje	21
C. Profil ryzyka	21
C.1 Ryzyko aktuarialne	23
C.2 Ryzyko rynkowe	24
C.2.1 Sposób lokowania aktywów zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora	25
C.3 Ryzyko kredytowe	25
C.4 Ryzyko płynności	26

C.5	Ryzyko operacyjne.....	26
C.6	Pozostałe istotne ryzyka	27
C.7	Wszelkie inne informacje	27
C.7.1	Analiza profilu ryzyka	27
C.7.2	Test warunków skrajnych i analizy wrażliwości	27
C.7.3	Istotne koncentracje ryzyka.....	28
D.	Wycena dla celów wypłacalności.....	28
D.1	Aktywa.....	28
D.1.1	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	28
D.1.2	Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	29
D.1.2.1	Akcje i udziały – nienotowane.....	29
D.1.2.2	Obligacje państwowe	29
D.1.2.3	Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	30
D.1.2.4	Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	30
D.1.3	Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK).....	31
D.1.4	Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	31
D.1.5	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	32
D.2	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	32
D.2.1	Informacje na temat wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności.....	32
D.2.2	Opis stosowanych zasad i metod do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby określenia wypłacalności.....	32
D.2.2.1	Najlepsze oszacowanie	33
D.2.2.2	Margines ryzyka.....	34
D.2.3	Opis poziomu niepewności związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.....	34
D.2.4	Różnice między zasadami i metodami wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby określenia wypłacalności i stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych	34
D.2.5	Oświadczenia dotyczące stosowania korekt i środków przejściowych w wyliczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.....	35
D.2.6	Opis udziału reasekuratora i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.....	36
D.3	Inne zobowiązania	36
D.3.1	Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	36
D.3.2	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.....	36
D.3.3	Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	37
D.3.4	Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	38
D.3.5	Zobowiązania podporządkowane.....	38
D.4	Alternatywne metody wyceny	38
D.5	Wszelkie inne informacje	39
E.	Zarządzanie kapitałem.....	39

E.1	Środki własne	39
E.1.1	Zarządzanie środkami własnymi	39
E.1.2	Klasyfikacja środków własnych	39
E.1.2.1	Podstawowe środki własne	39
E.1.2.2	Uzupełniające środki własne	40
E.1.2.3	Dostępne oraz dopuszczone środki własne	40
E.1.3	Kapitał własny w sprawozdaniu statutowym a nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami wg Wyłączalność II	40
E.2	Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	41
E.2.1	Kapitałowy wymóg wypłacalności	41
E.2.2	Minimalny wymóg kapitałowy	42
E.3	Zastosowanie podmodułu cen akcji opartego na duracji do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności	42
E.4	Różnica między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	42
E.5	Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodności kapitałowym wymogiem wypłacalności	42
E.6	Wszelkie inne informacje	42
Załączniki: Roczne raporty QRT		44

Podsumowanie

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej (dalej „Sprawozdanie Spółki”, „Sprawozdanie”) zostało przygotowane przez Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń Życie Spółka Akcyjna (dalej „Open Life”, „Spółka” lub „Towarzystwo”) za 2019 rok, na podstawie wymogów prawa określonych w poniższych regulacjach:

- Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 roku (dalej, „Ustawa Ubezpieczeniowa”),
- Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku (dalej „Rozporządzenie Delegowane”),
- Wytycznych dotyczących sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-Bos-15/109).

W niniejszym sprawozdaniu pod pojęciem „Sprawozdanie finansowe” lub „Sprawozdanie statutowe” rozumie się Sprawozdanie finansowe Spółki sporządzone zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.) oraz wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, w szczególności Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 roku, poz.562 z późn. zm.), określonymi dalej jako „polskie standardy rachunkowości” (zwane dalej „PSR”).

Sprawozdanie składa się z części opisujących wyniki i działalność Towarzystwa, jego system zarządzania, profil ryzyka, wycenę do celów wypłacalności oraz zarządzanie kapitałem. Organem odpowiedzialnym za przedstawione informacje jest Zarząd Spółki. Ponadto Sprawozdanie zostało zaudytowane przez biegłego rewidenta oraz zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Spółki.

Wartości w niniejszym Sprawozdaniu są przedstawione w Polskich Nowych Złotych, dalej „PLN”, o ile nie wskazano inaczej, podane są po zaokrągleniu do tysiąca PLN, w związku z czym mogą wystąpić przypadki matematycznej niezgodności pomiędzy poszczególnymi notami Sprawozdania.

Sprawozdanie zostało opublikowane na stronie internetowej Towarzystwa.

Działalność i wyniki operacyjne:

Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń Życie S.A. prowadzi działalność wyłącznie na polskim rynku w zakresie ubezpieczeń na życie. Podstawowym składnikiem portfela są ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Spółka również intensywnie zwiększa udział produktów ochronnych w sprzedaży, w tym ubezpieczeń grupowych.

Na koniec 2019 roku Towarzystwo osiągnęło zysk według PSR w wysokości 3,4 mln PLN. W 2018 roku Towarzystwo również osiągnęło zysk w wysokości 11,2 mln PLN.

Na koniec IV kw. 2019 roku udział Open Life w rynku ubezpieczeń na życie wyniósł 5,2% co plasuje Spółkę na 4 pozycji pod względem wielkości składki przypisanej brutto¹.

---

¹ Źródło: Informacje o zakładach ubezpieczeń za IV kw. 2019 roku opublikowane przez UKNF

Tabela poniżej przedstawia główne wskaźniki wskazujące na sytuację finansową i kapitałową Towarzystwa na koniec 2019 roku, wraz z porównaniem do analogicznych danych na koniec 2018 roku (w tys. PLN):

	2018	2019
Charakterystyka wyników		
Składka przypisana brutto	1 575 740	1 106 263
Wynik z działalności lokacyjnej	252	360
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	45 170	32 312
Zysk/Strata netto	11 229	3 417
Charakterystyka bilansu dla celów wypłacalności		
Aktywa	6 818 723	6 451 490
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	276 786	245 573
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	276 786	245 573
Informacje dotyczące kapitałowego wymogu wypłacalności		
Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	214 786	198 998
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	129%	123,4%
Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)	53 697	49 749
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	515%	494%

System zarządzania:

W Open Life funkcjonuje System Zarządzania Ryzykiem dostosowany do skali i charakteru działalności Towarzystwa, oraz rodzaju i złożoności ryzyk na jakie Spółka jest lub może być w przyszłości narażona. System Zarządzania Ryzykiem wspiera realizację celów strategicznych oraz bieżących celów i decyzji biznesowych. Organem odpowiedzialnym za organizację i skuteczne funkcjonowanie Systemu Zarządzania Ryzykiem w Spółce jest Zarząd, który kierując działalnością Spółki wprowadza odpowiednie struktury i funkcje kluczowe, umożliwiające zarządzanie i monitorowanie działań Towarzystwa. W roku 2019 w Systemie Zarządzania Ryzykiem nie było zmian.

W 2019 r. miały miejsce zmiany w składzie osobowym Rady Nadzorczej Spółki (szczegółowe informacje w części B).

Profil ryzyka i wypłacalność:

Ryzyka związane z działalnością Towarzystwa akumulowane są w postaci kapitałowego wymogu wypłacalności SCR wyliczanego zgodnie z formułą standardową. Na dzień 31 grudnia 2019 roku Towarzystwo posiadało wystarczające środki własne na pokrycie wymogów kapitałowych. Pozycja kapitałowa jest stabilna. Współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności SCR na koniec 2019 roku jest na nieco niższym poziomie w stosunku do 2018 roku (123,4% na koniec 2019 roku w porównaniu ze 129% na koniec 2018 roku).

Zgodnie ze strukturą kapitałowego wymogu wypłacalności wyliczanego wg formuły standardowej w 2019 roku, podobnie jak w 2018 roku, największym ryzykiem na jaki Spółka jest narażona jest ryzyko rynkowe (w tym najistotniejsze to ryzyko koncentracji aktywów), następnie ryzyko aktuarialne (w tym najistotniejsze to ryzyko rezygnacji z umów) oraz kolejno ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta i ryzyko operacyjne.

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1 Działalność

A.1.1 Informacje ogólne

Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń Życie Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, przy ul. Przyokopowej 33, jest zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer KRS: 0000292551.

Spółce nadano numer statystyczny REGON: 141186640.

Towarzystwo uzyskało kod identyfikacyjny LEI o numerze 259400MNYUI0WSI1WU07.

Organem nadzoru odpowiedzialnym za nadzór finansowy nad Spółką jest Komisja Nadzoru Finansowego (dalej „Organ Nadzoru”, „KNF”) z siedzibą w Warszawie, ul. Piękna 20. Dane kontaktowe do Urzędu: Komisja Nadzoru Finansowego, ul. Piękna 20, skrytka pocztowa 419, 00-949 Warszawa; Centrala UKNF: (48) 22 262 50 00, Infolinia UKNF (48) 22 262 58 00.

Na dzień przygotowania niniejszego Sprawozdania aktualna struktura akcjonariatu Open Life przedstawia się następująco:

	udział procentowy
Open Finance S.A.	49,00%
LC Corp B.V. z siedzibą w Amsterdamie	35,97%
Getin Noble Bank S.A.	9,98%
Pozostali	5,05%
Razem	100%

Poniższa tabela prezentuje uproszczoną strukturę grupy, gdzie wymieniono akcjonariat powyżej 5%:

	udział procentowy	akcjonariat powyżej 5%	udział procentowy
Open Finance S.A.	49,00%	Getin Noble Bank S.A.	42,91%
		Idea Money S.A.	17,72%
		Pozostali	39,37%
LC Corp B.V. z siedzibą w Amsterdamie	35,97%	Pan dr Leszek Czarnecki	100%
Getin Noble Bank S.A.	9,98%	LC Corp B.V. z siedzibą w Amsterdamie	47,84%
		Pan dr Leszek Czarnecki	8,44%
		Getin Holding S.A.	6,39%
		Pozostali	37,33%

Większościowym udziałowcem pośrednim jest Pan dr Leszek Czarnecki.

Open Life jest podmiotem dominującym w Open Life Serwis Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Przyokopowej 33, w której posiada 100% udziałów.

Podmiotem odpowiedzialnym za badanie Sprawozdania Spółki oraz Sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za rok 2019 jest BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie, przy ul. Postępu 12. Kluczowym biegłym rewidentem przeprowadzającym badanie niniejszego Sprawozdania Spółki jest Pani Edyta Kalińska (Edyta.Kalinska@bdo.pl).

A.1.2 Istotne linie biznesowe Spółki

Towarzystwo prowadzi działalność na rynku krajowym. W skład jego portfela wchodzi produkty należące do następujących linii biznesowych (LoB):

- LoB 29: Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie,
- LoB 30: Ubezpieczenia z udziałem w zyskach,
- LoB 31: Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK),
- LoB 32: Pozostałe ubezpieczenia na życie.

Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym stanowią największy udział w ofercie Towarzystwa mierzony składką przypisaną brutto (97,4% w 2019 roku oraz 98,2% w 2018 roku przypisu według Sprawozdania finansowego według PSR).

A.1.3 Istotne zdarzenia w okresie sprawozdawczym

W okresie od dnia 1 stycznia 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku nie wystąpiły istotne zdarzenia poza zmianami w składzie Rady Nadzorczej, które zostały opisane w punkcie B.1.5.

A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Poniżej w tabeli przedstawione zostały podstawowe przychody i koszty z działalności operacyjnej w podziale na główne linie biznesowe w roku 2019 oraz 2018 według PSR:

tys. PLN	2018	2019
Składka przypisana brutto	1 575 740	1 106 263
Ubezpieczenia zdrowotne	3 420	2 622
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	0	0
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z UFK	1 546 755	1 077 588
Pozostałe ubezpieczenia na życie	25 565	26 053
Składka zarobiona netto	1 575 358	1 106 456
Ubezpieczenia zdrowotne	3 366	2 584
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	0	0
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z UFK	1 546 831	1 077 953
Pozostałe ubezpieczenia na życie	25 161	25 919
Świadczenia wypłacone netto	2 909 288	1 681 790
Ubezpieczenia zdrowotne	332	139
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	23	-49
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z UFK	2 893 469	1 667 727
Pozostałe ubezpieczenia na życie	15 465	13 973
Zmiana rezerw netto	1 266 179	374 219
Ubezpieczenia zdrowotne	22	16
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	0	0
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z UFK	1 267 890	378 493
Pozostałe ubezpieczenia na życie	- 1 733	-4 290
Koszty	139 500	127 432
Ubezpieczenia zdrowotne	4 639	4 644
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	0	0
Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z UFK	123 329	108 473
Pozostałe ubezpieczenia na życie	11 532	14 315

Składki

Składka przypisana brutto w 2019 roku wynosiła 1 106 263 tys. PLN i spadła o 29,8% w porównaniu z 2018 rokiem, gdzie wyniosła 1 575 740 tys. PLN. Największy udział w składce przypisanej miały ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, które stanowiły w 2019 roku 97,4%, a w 2018 roku 98,2% całkowitego przypisu składki Towarzystwa.

Składki zarobione netto mają zbliżoną wartość do składki przypisanej brutto ze względu na niewielki wpływ zmiany stanu rezerwy składki oraz udział reasekuratora w składce przypisanej brutto.

Odszkodowania i świadczenia

Świadczenia wypłacone netto w 2019 roku wyniosły 1 681 790 tys. PLN, zaś w 2018 roku wyniosły 2 909 288 tys. PLN. Tak jak w przypadku składki przypisanej brutto główny udział w wypłaconych świadczeniach mają ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, które stanowiły w 2019 roku 99 %, podobnie jak w roku 2018, wszystkich wypłaconych świadczeń.

Największy udział w wartości wypłaconych świadczeń stanowią wypłaty wartości wykupu w przypadku przedterminowej rezygnacji z umowy ubezpieczenia, które w 2019 roku stanowiły 85%, w 2018 roku stanowiły 88% wszystkich świadczeń Towarzystwa.

Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Spadek rezerw w 2019 roku wyniósł 374 219 tys. PLN, w 2018 roku wzrost wyniósł 1 266 179 tys. PLN. Główny wpływ na spadek rezerwy miała sprzedaż ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym skompensowana o wypłacone świadczenia.

Koszty

Łączne koszty Spółki w 2019 roku wyniosły 127 432 tys. PLN, a w 2018 roku wyniosły 139 500 tys. PLN. Składają się na nie koszty administracyjne, koszty działalności lokacyjnej, koszty akwizycji oraz koszty ogólne, z wyłączeniem kosztów nietechnicznych takich jak podatki, koszty z tytułu odsetek, strat na sprzedaży itp. Głównym składnikiem kosztów są koszty akwizycji związane ze sprzedażą ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Poniżej zamieszczono tabelę z wynikiem technicznym ubezpieczeń na życie za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku wg PSR, w porównaniu z 31 grudnia 2018 roku, z podziałem na grupy (w tys. PLN):

	2018	2019	Grupa 1		Grupa 3		Grupa 5	
			2018	2019	2018	2019	2018	2019
I. Składki	1 575 358	1 106 456	15 443	16 738	1 546 813	1 077 940	13 102	11 778
II. Przychody z lokat	280 110	243 441	18	23	280 089	243 415	3	3
III. Nie zrealizowane zyski z lokat	172 206	184 769	2	5	172 204	184 763	0	1
IV. Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	338	986	0	0	338	986	0	0
V. Odszkodowania i świadczenia	2 911 328	1 683 848	7 199	6 971	2 895 908	1 669 580	8 221	7 297
VI. Zmiany stanu innych rezerw techniczno - ubezpieczeniowych na udziale własnym	-1 266 180	- 374 219	1 568	4 043	-1 267 591	-378 208	-157	-54
VII. Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	0	0	0	0	0	0	0	0
VIII. Koszty działalności ubezpieczeniowej	132 735	120 263	1 300	4 213	127 800	112 828	3 635	3 222
IX. Koszty działalności lokacyjnej	56 440	34 799	3	18	56 437	34 779	0	2
X. Nie zrealizowane straty na lokatach	145 125	34 250	227	38	144 897	34 212	1	0
XI. Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	2 826	3 975	75	92	2 730	3 849	21	34
XII. Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do ogólnego rachunku zysków i strat	568	424	2	2	565	421	0	1
XIII. Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	45 170	32 312	5 088	1 389	30 206	29 643	1 384	1 280

A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Wynik z działalności lokacyjnej według PSR, będący sumą przychodów z lokat, zrealizowanych i niezrealizowanych zysków i strat na lokatach, wyniósł w 2019 roku 360 347 tys. PLN, w 2018 roku wynosił 252 333 tys. PLN. W głównej części przypadał na aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu oraz ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Poniżej tabela obrazująca wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa.

Wyszczególnienie	2018	2019
I. Przychody z lokat	280 110	243 441
1. Przychody z lokat w nieruchomości	0	0
2. Przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	0	0
3. Przychody z innych lokat finansowych	167 498	143 021
3.1. z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	62 039	53 638
3.2. z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	2 567	3 846
3.3. z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	102 892	85 400
3.4. z pozostałych lokat	0	137
4. Wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	71	117
5. Wynik dodatni z realizacji lokat	112 541	100 303
II. Nie zrealizowane zyski z lokat	172 206	184 769
III. Koszty działalności lokacyjnej	54 859	33 613
1. Wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	0	2 805
2. Wynik ujemny z realizacji lokat	54 859	30 808
IV. Nie zrealizowane straty na lokatach	145 124	34 250
Wynik z działalności lokacyjnej	252 333	360 347

Zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym

W 2019 oraz 2018 roku Spółka nie wygenerowała zysków i strat, które przechodziłyby bezpośrednio przez kapitały własne.

Inwestycje związane z sekurytyzacją

Spółka posiada w produktach z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (tzw. UFK) fundusze inwestycyjne inwestujące w aktywa sekurytyzacyjne. Udział tych aktywów w łącznej wartości UFK jest niematerialny.

A.4 Wynik z pozostałych rodzajów działalności

W analizowanym okresie Towarzystwo nie prowadziło innej działalności niż działalność ubezpieczeniowa.

A.5 Wszelkie inne informacje

W dniu 13 marca 2020 roku wprowadzono stan zagrożenia epidemicznego, natomiast w dniu 20 marca 2020 roku wprowadzono stan epidemii w Polsce w związku z globalnie panującą pandemią koronawirusa SARS-CoV-2, wywołującego chorobę COVID-19.

Spółka informuje, iż na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, z uwagi na dynamicznie rozwijającą się sytuację, nie zakończyła analizy i kwantyfikacji wpływu, jaki koronawirus COVID-19 może mieć na przyszłą sytuację finansową i osiągnięte w przyszłości wyniki finansowe Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń Życie S.A.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka nie odnotowała istotnego bezpośredniego wpływu wirusa na jej działalność biznesową, sytuację finansową i wyniki ekonomiczne.

W następstwie wejścia w życie w Polsce Ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374), a także wskutek działań podejmowanych przez władze w Polsce i na świecie, Spółka podjęła wysiłki umożliwiające świadczenie tzw. pracy zdalnej przez większość pracowników w celu zapewnienia ciągłości działania i kontynuacji świadczenia usług.

Spółka posiada wystarczające środki finansowe pozwalające na kontynuowanie swojej działalności, w tym regulowanie swoich bieżących zobowiązań.

Zarząd precyzyjnie analizuje dynamicznie rozwijającą się sytuację, ale na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, nie widzi fundamentalnych problemów z kontynuacją świadczenia usług w przyszłości.

Open Life posiada stabilną sytuację finansową, umożliwiającą zrównoważone podejście do wyzwań związanych z obecnym kryzysem i będzie stale monitorować rozwój wydarzeń dostosowując swoje działania do zmieniających się warunków rynkowych. Niemniej, w wypadku przedłużającego się występowania pandemii i jej negatywnego wpływu na gospodarkę światową, sytuacja ta może mieć negatywny wpływ na aspekt organizacyjny jak i finansowy funkcjonowania Spółki.

B. System zarządzania

B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

B.1.1 Struktura systemu zarządzania

Open Life posiada przejrzystą oraz adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone. Struktura organizacyjna obejmuje i odzwierciedla cały obszar działalności Towarzystwa, wyraźnie wyodrębniając każdą komórkę organizacyjną w zakresie wykonywanych zadań. Dotyczy to zarówno podziału zadań, jak i odpowiedzialności pomiędzy Członków Zarządu Spółki, a także podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska.

Długoterminowe cele prowadzonej działalności określone są przez Zarząd Spółki w przyjętej Strategii działania na kolejne lata funkcjonowania Towarzystwa, tj. na lata 2017 – 2020, zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą. W roku 2019 Towarzystwo zmieniło strategię w zakresie oferowanych produktów ubezpieczeniowych całkowicie rezygnując z oferowania ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym inwestującym znaczącą część aktywów w jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych zamkniętych. Zdecydowano także o rezygnacji z oferowania indywidualnych ubezpieczeń ochronnych o długim okresie ochrony na rzecz produktów ochronnych dołączanych przy oferowaniu krótkoterminowych kredytów i pożyczek. Na dzień sporządzania sprawozdania nie zmodyfikowano formalnie celów biznesowych i apetytu na ryzyko. Obowiązujące cele i mierniki pozostają niezmienione.

Formalnie sposób organizacji poszczególnych komórek organizacyjnych Towarzystwa szczegółowo określa regulamin organizacyjny oraz wewnętrzne regulaminy tych komórek. Każdorazowe zmiany struktury organizacyjnej Towarzystwa uwzględniają założenia Strategii oraz mają na celu realizację założeń wynikających z jej treści.

Działalnością Spółki kieruje Zarząd, którego członkowie odpowiedzialni są za funkcjonowanie poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki.

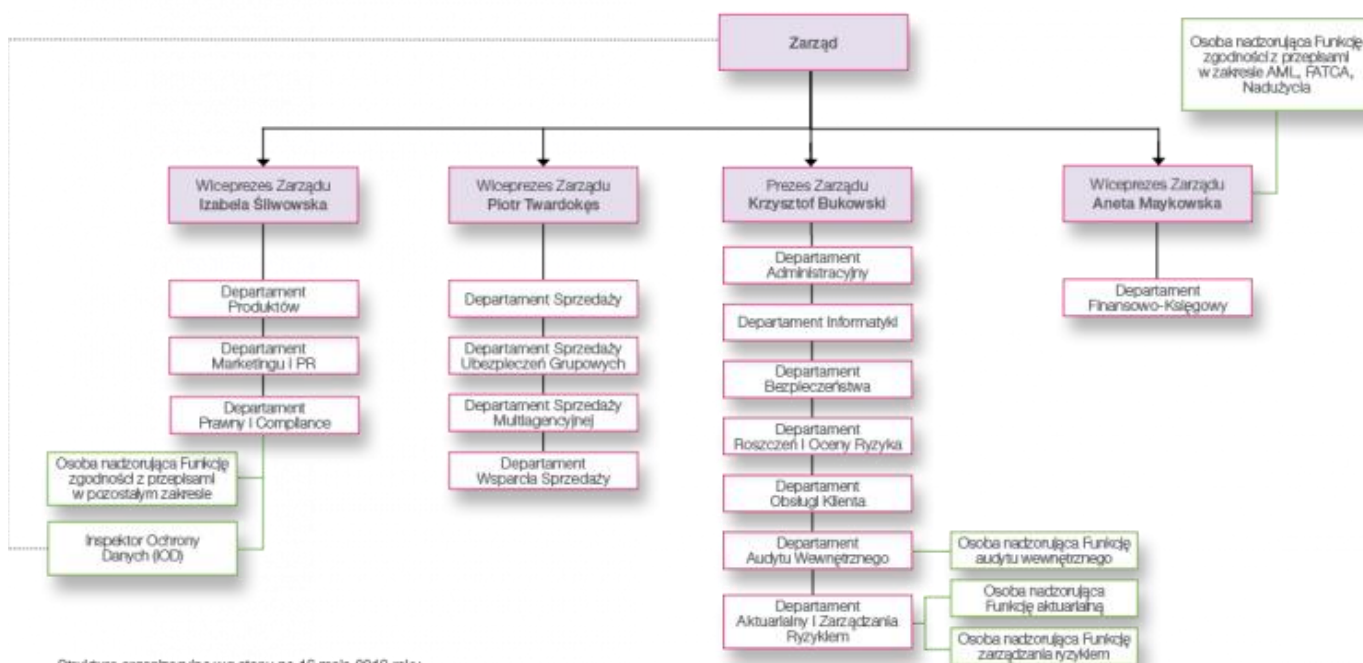
W skład Zarządu Spółki na dzień przygotowania Sprawozdania wchodził:

- Pan Krzysztof Bukowski – Prezes Zarządu,
- Pani Izabela Śliwowska – Wiceprezes Zarządu,
- Pan Piotr Twardokęs – Wiceprezes Zarządu,
- Pani Aneta Maykowska - Wiceprezes Zarządu.

Zarząd zapewnia stworzenie oraz formalizację struktury organizacyjnej pozwalającej na optymalne wykonywanie zadań, w tym tworzy powiązania funkcjonalne, techniczne i informacyjne dające możliwość jasnego podziału kompetencji i zadań pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi, a także możliwości sprawnej kontroli ich działania umożliwiając tym samym osiągnięcie długoterminowych celów prowadzonej działalności.

Struktura organizacyjna Towarzystwa określa podległość utworzonych komórek organizacyjnych względem poszczególnych Członków Zarządu i stanowi nieodłączny element regulaminu organizacyjnego Spółki. Niżej wskazany schemat organizacji przedstawia strukturę organizacyjną Towarzystwa w sposób ogólny, koncentrując się na wskazaniu obszarów działania i ich zależności względem nadzorujących Członków Zarządu.

Załącznik nr 2 do Regulaminu Organizacyjnego Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń Życie S. A.
Struktura Organizacyjna

Struktura organizacyjna wg stanu na 16 maja 2019 roku

Stały nadzór nad działalnością Spółki sprawowany jest przez Radę Nadzorczą. Według stanu na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania skład Rady Nadzorczej Spółki jest następujący:

- Pan dr Krzysztof Rosiński – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Pani Joanna Tomicka - Zawora – Członek Rady Nadzorczej,
- Pan Bogdan Frąckiewicz - Niezależny Członek Rady Nadzorczej,
- Pan Stanisław Wlazło - Niezależny Członek Rady Nadzorczej.

Według stanu na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Open Life jest następujący:

- Pan Bogdan Frąckiewicz - Przewodniczący Komitetu Audytu Rady Nadzorczej,
- Pani Joanna Tomicka - Zawora – Członek Komitetu Audytu Rady Nadzorczej,
- Pan Stanisław Wlazło - Członek Komitetu Audytu Rady Nadzorczej.

B.1.2 Role i zakresy odpowiedzialności Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu i Zarządu Spółki

1. Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności.
2. W ramach Rady Nadzorczej wyodrębniony jest Komitet Audytu Rady Nadzorczej, którego zadaniem jest doradztwo na rzecz Rady Nadzorczej w kwestiach dotyczących sprawozdawczości finansowej, systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego i zarządzania ryzykiem oraz współpraca z biegłymi rewidentami.

3. Do głównych zadań Komitetu Audytu Rady Nadzorczej należy:
  - 1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
  - 2) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, audytu wewnętrznego oraz compliance, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
  - 3) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
  - 4) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej.
4. Działalnością Spółki kieruje Zarząd, którego Członkowie odpowiedzialni są za funkcjonowanie poszczególnych komórek organizacyjnych Spółki.
5. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu.
6. Uprawnienia i obowiązki Prezesa Zarządu obejmują:
  - 1) przygotowanie strategii działania Spółki,
  - 2) podział zadań pomiędzy poszczególne komórki organizacyjne Spółki,
  - 3) kontrolę wykonania zadań przez poszczególne komórki organizacyjne Spółki,
  - 4) organizowanie współpracy pomiędzy komórkami organizacyjnymi Spółki,
  - 5) dokonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy.
7. Uprawnienia i obowiązki pozostałych Członków Zarządu obejmują:
  - 1) przygotowywanie planu działania podległych komórek organizacyjnych, zgodnie z wytycznymi Prezesa Zarządu oraz zarządzanie tymi komórkami,
  - 2) przygotowywanie propozycji nowych produktów i usług mających zwiększyć skalę działania Spółki,
  - 3) stała kontrola efektywności pracy w podległych komórkach organizacyjnych i przygotowywanie propozycji zmian zwiększających efektywność pracy,
  - 4) wyznaczanie zakresu czynności pracowników podległych komórek organizacyjnych,
  - 5) wnioskowanie o powierzenie podmiotom zewnętrznym wykonywania na rzecz Spółki poszczególnych zadań z zakresu działania podległych komórek organizacyjnych,
  - 6) sprawowanie stałego nadzoru nad wykonywaniem przez podmioty zewnętrzne zadań na rzecz Spółki,
  - 7) raportowanie do Prezesa Zarządu w zakresie funkcjonowania podległych komórek organizacyjnych oraz nadzorowanych podmiotów zewnętrznych wykonujących zadania na rzecz Spółki.

B.1.3 Funkcje kluczowe

Osobami pełniącymi kluczowe funkcje w Towarzystwie są:

- 1) Członkowie Rady Nadzorczej Towarzystwa,
- 2) Członkowie Zarządu Towarzystwa – jako osoby, które faktycznie zarządzają Towarzystwem,
- 3) Osoby nadzorujące w Towarzystwie inne kluczowe funkcje, tj.:
  - a) funkcję zgodności z przepisami,
  - b) funkcję aktuarialną,
  - c) funkcję audytu wewnętrznego,
  - d) funkcję zarządzania ryzykiem.

Osoby nadzorujące inne kluczowe funkcje podlegają bezpośrednio Członkowi Zarządu nadzorującemu dany obszar. Osoby nadzorujące inne kluczowe funkcje należące do Systemu Zarządzania są powoływane spośród dyrektorów lub zastępców dyrektorów komórek organizacyjnych Spółki, członków jej Zarządu lub osób wykonujących samodzielne stanowiska. Osoby te mają bezpośredni i nieograniczony dostęp do Zarządu Towarzystwa, mogą dla wykonywania swych zadań zwracać się o udzielenie odpowiedzi przez każdego pracownika Towarzystwa. Są one członkami Komitetów Towarzystwa albo z głosem przysługującym członkowi komitetu albo (w przypadku możliwego konfliktu interesów) z głosem doradczym. Żadna z osób nadzorujących inne funkcje kluczowe nie ma prawa sprzeciwu wobec decyzji podejmowanych przez organy stanowiące Towarzystwa.

Obowiązki osób nadzorujących inne kluczowe funkcje:

- Osoba nadzorująca funkcję zgodności z przepisami jest odpowiedzialna za wspieranie Zarządu we wprowadzeniu w Spółce skutecznej funkcji zgodności z przepisami oraz sprawowanie skutecznego nadzoru nad obszarem jej funkcjonowania w zakresie wskazanym w regulacjach wewnętrznych Spółki dotyczących prowadzenia działalności w sposób zgodny z przepisami prawa.

- Osoba nadzorująca funkcję aktuarialną jest odpowiedzialna za wspieranie Zarządu we wprowadzeniu w Spółce skutecznej funkcji aktuarialnej zgodnie z zapisami Ustawy Ubezpieczeniowej i nadzorowanie jej działania.
- Osoba nadzorująca funkcję audytu wewnętrznego jest odpowiedzialna za wspieranie Zarządu we wprowadzeniu w Spółce skutecznej funkcji audytu wewnętrznego i nadzorowanie jej działania.
- Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem jest odpowiedzialna za wspieranie Zarządu we wprowadzeniu w Spółce skutecznej funkcji zarządzania ryzykiem i nadzorowanie jej działania.

Do zadań w.w. osób nadzorujących inne kluczowe funkcje należy:

- 1) nadzór nad określonym lub określonymi obszarami systemu zarządzania,
- 2) nadzór nad outsourcingiem elementów systemu zarządzania w zakresie jej podlegającym,
- 3) współpraca z osobami wykonującymi funkcje w ramach nadzorowanych kluczowych funkcji systemu zarządzania.

B.1.4 Komitety funkcjonujące w Spółce

W strukturze organizacyjnej Spółki mogą być tworzone Komitety, Rady lub Zespoły do opracowania lub nadzorowania wybranych zagadnień, posiadające charakter opiniodawczy, doradczy lub kontrolny w szczególności, gdy utworzenie takich jednostek jest wymagane przez obowiązujące przepisy prawa.

W strukturach Open Life funkcjonują na dzień przygotowania niniejszego Sprawozdania następujące stałe Komitety, Rady i Zespoły:

- Komitet Ryzyka,
- Komitet Inwestycyjny,
- Komitet Produktowy,
- Komitet Technologiczny,
- Komitet Jakości Portfela,
- Komitet ds. Zarządzania Jakością Danych,
- Komitet Ubezpieczeń Grupowych,
- Rada kulancyjna,
- Zespół ds. FATCA, AML oraz ds. wykrywania i zwalczania nadużyć,
- Komitety działające w ramach Rady Nadzorczej:
  - Komitet Audytu,
  - Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń.

B.1.5 Istotne zmiany systemu zarządzania w okresie sprawozdawczym

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej Towarzystwa w 2019 roku uległ zmianie.

- Pan dr Leszek Czarnecki złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Open Life TU Życie S.A., ze skutkiem na dzień 15 stycznia 2019 roku;
- w dniu 28 lutego 2019 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Krzysztofa Rosińskiego na Przewodniczącą Rady Nadzorczej Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń Życie S.A., ze skutkiem z dnia jej powierzenia.

W dniu 12 lipca 2019 r.:

- Krzysztof Rosiński
- Bogdan Frąckiewicz
- Stanisław Wlazło
- Joanna Tomicka- Zawora

zostali powołani przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy na kolejną kadencję i powierzono im funkcję Członków Rady Nadzorczej Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń Życie S.A.

W dniu 4 grudnia 2019 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Krzysztofa Rosińskiego na Przewodniczącego Rady Nadzorczej Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń Życie S.A., z dniem 1 stycznia 2020 r.

B.1.6 Zasady wynagradzania

Zasady wynagradzania Członków Rady Nadzorczej określa Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki.

Zasady wynagradzania Członków Komitetu Audytu Rady Nadzorczej określa Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki i nie ma ono charakteru warunkowego lub motywacyjnego.

Zasady wynagradzania Członków Zarządu, w tym wysokość i składniki wynagradzania oraz pozapłacowe benefity związane z pełnieniem funkcji określa Rada Nadzorcza.

Pracownicy zarządzający Towarzystwem oraz dyrektorzy departamentów są uprawnieni do otrzymywania premii o charakterze uznaniowym.

Pracownicy nadzorujący inne funkcje kluczowe oprócz wynagrodzenia zasadniczego mogą otrzymywać zmienne składniki wynagrodzenia, które ustalane są dla poszczególnych pracowników przez Zarząd na podstawie obiektywnych kryteriów przy uwzględnieniu zasad określonych w systemie oceny pracowniczej, długoterminowych aspektów działania Spółki oraz w danym roku uzależnione są od realizacji przez pracownika osobistych celów, jak również uzależnione od wyników finansowych Spółki. Zmienny składnik wynagrodzenia osób nadzorujących inne kluczowe funkcje jest w części odraczany w czasie.

W Spółce nie są prowadzone programy emerytalno-rentowe oraz programy wcześniejszych emerytur dla Członków Zarządu, osób nadzorujących kluczowe funkcje i innych pracowników.

W Spółce nie funkcjonują uprawnienia do akcji ani opcje na akcje.

B.1.7 Istotne transakcje

Brak istotnych transakcji w okresie sprawozdawczym.

B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

B.2.1 Wymagania

Wszystkie osoby pełniące kluczowe funkcje, tj. Członkowie Rady Nadzorczej, Członkowie Zarządu oraz osoby nadzorujące inne kluczowe funkcje, muszą spełniać wymagania dotyczące:

- a) kwalifikacji technicznych i zawodowych,
- b) wiedzy i doświadczenia (odpowiedniego dla sektora ubezpieczeniowego, finansowego lub innych rodzajów działalności),
- c) wiarygodności osobistej (rękojmi/reputacji).

Przez kwalifikacje techniczne i zawodowe osób o których mowa powyżej, rozumie się wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie dla powierzonych funkcji, jakie jest wymagane dla ostrożnego zarządzania oraz należytej realizacji powierzonych zadań, a w szczególności:

- a) poziom wykształcenia,
- b) wiedzę i zrozumienie strategii Spółki,
- c) znajomość systemu zarządzania,
- d) znajomość języka angielskiego, o ile z uwagi na rodzaj powierzonych zadań znajomość języka angielskiego jest niezbędna,
- e) w zależności od powierzonych funkcji i wynikającego z niej zakresu zadań: wiedzę branżową, oraz specjalistyczną (techniczną) wymaganą dla wykonywanej funkcji, zrozumienie modelu biznesowego, umiejętność interpretacji danych finansowych i aktuarialnych, wiedzę i zrozumienie prawnych uwarunkowań działania Spółki, wiedzę z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, doboru pracowników i planowania sukcesji.

Przez reputację (osobistą wiarygodność) osób pełniących kluczowe funkcje rozumie się zaufanie zbudowane na doświadczeniu zawodowym i współpracy z klientami zewnętrznymi i wewnętrznymi, a także dochowywanie zobowiązań oraz postępowanie zgodne z formalnymi regulacjami i obowiązującymi zwyczajami.

Osoby pełniące kluczowe funkcje musi cechować odpowiedzialność, uczciwość, nieposzlakowana opinia oraz muszą wykonywać swoje działania z poczuciem obowiązku i z należytą starannością.

B.2.2 Ocena kompetencji i reputacji

Towarzystwo monitoruje spełnianie wymogów wynikających z przepisów prawa i regulacji wewnętrznych przez osoby pełniące kluczowe funkcje, celem zapewnienia ich adekwatności do realizowanych przez daną osobę zadań i zmieniającego się otoczenia rynkowego.

Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji osób pełniących kluczowe funkcje są weryfikowane w momencie ich powołania zgodnie z regulacjami wewnętrznymi. Osoby te, jak i pracownicy wykonujące prace na rzecz innych funkcji kluczowych uczestniczą w szkoleniach podnoszących kwalifikacje – zgodnie z procedurą podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Informacje o szkoleniach odbytych przez pracowników są ewidencjonowane w ich dokumentacji pracowniczej.

Wszyscy pracownicy Towarzystwa podlegają corocznej ocenie w ramach systemu ocen okresowych pracowników.

B.3 System Zarządzania Ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

B.3.1 Strategia Zarządzania Ryzykiem

Nadrzędnym dokumentem regulującym System Zarządzania Ryzykiem w Open Life jest Strategia Zarządzania Ryzykiem, która stanowi zbiór wytycznych dla Systemu Zarządzania Ryzykiem w Towarzystwie. Wynika ona z ogólnej Strategii działalności Towarzystwa i określa zadania oraz strukturę Systemu Zarządzania Ryzykiem. Elementem Strategii Zarządzania Ryzykiem jest Strategia Zarządzania Ryzykiem w obszarze Reasekuracji.

System Zarządzania Ryzykiem to system obejmujący strategię, procesy i procedury sprawozdawcze konieczne do określenia, pomiaru i monitorowania ryzyk, na które jest lub może być narażone Towarzystwo oraz zarządzanie, sprawozdawczość i analiza współzależności między wszystkimi rodzajami ryzyk w sposób ciągły, zarówno na poziomie indywidualnym jak i zagregowanym.

Dla zapewnienia sprawnego wdrożenia w Towarzystwie wytycznych zawartych w Strategii Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Towarzystwa ustanawia i wdraża:

- a) procedury dotyczące podejmowania decyzji,
- b) procedury określające sposób identyfikacji i kategoryzacji istotnych ryzyk dla Spółki oraz definiujące limity tolerancji dla ryzyk wynikające z apetytu na ryzyko Towarzystwa,
- c) procedury sprawozdawcze zapewniające monitorowanie i analizę informacji na temat ryzyk istotnych.

B.3.2 Sposób wdrożenia Systemu Zarządzania Ryzykiem

Zarząd Towarzystwa, odpowiedzialny za stworzenie i skuteczne funkcjonowanie Systemu Zarządzania Ryzykiem, wspierany jest przez Komitet Ryzyka będący stałym, kolegialnym organem Spółki, zespołowo monitorującym i zarządzającym głównymi ryzykami wynikającymi z prowadzonej działalności oraz przez komórkę organizacyjną dedykowaną do zarządzania ryzykiem.

Wybrane elementy systemu zarządzania ryzykiem są monitorowane przez następujące komitety i zespoły:

- Komitet Ryzyka monitoruje m.in. ryzyka operacyjne, koncentracji i płynności aktywów,
- Komitet Inwestycyjny monitoruje proces zarządzania aktywami i wypełnianie zasad ostrożnego inwestora,
- Komitet Produktowy rozpatrujący celowość nowych inicjatyw produktowych lub zmian w istniejących produktach przed rozpoczęciem prac projektowych,
- Komitet Technologiczny wspomagający Zarząd w podejmowaniu decyzji w zakresie informatyki,
- Komitet Jakości Portfela monitoruje ryzyko aktuarialne w zakresie ryzyka rezygnacji z umów,
- Komitet ds. Zarządzania Jakością Danych monitoruje jakość danych,
- Komitet Ubezpieczeń Grupowych prowadzący całościowy nadzór nad procesem ubezpieczeń grupowych,
- Rada kulancyjna rozpatrująca wnioski klientów o potraktowanie ich w trybie ex gratia,
- Zespół ds. FATCA, AML oraz ds. wykrywania i zwalczania nadużyć monitoruje ryzyko nadużyć.

System Zarządzania Ryzykiem działa efektywnie i jest właściwie zintegrowany ze strukturą organizacyjną Towarzystwa oraz z procesami decyzyjnymi.

System Zarządzania Ryzykiem jest zorganizowany w Towarzystwie w taki sposób, żeby dostarczać Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej (w tym Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej) informacji o ryzykach występujących w działalności Towarzystwa oraz dostarczać informacji niezbędnych dla oceny skuteczności swego działania.

Zadania Systemu Zarządzania Ryzykiem realizowane są przez funkcję zarządzania ryzykiem, która jest rozproszona pomiędzy różne departamenty w Spółce. Realizacja zadań Systemu Zarządzania Ryzykiem monitorowana jest przez osobę nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem.

System Zarządzania Ryzykiem jest co roku oceniany i raport z wyników jego oceny jest przedstawiany Zarządowi, który następnie informuje Radę Nadzorczą o funkcjonowaniu Systemu Zarządzania Ryzykiem w danym roku.

B.3.3 Własna ocena ryzyka i wypłacalności

Opis procesu:

Proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności (tzw. ORSA) to całokształt działań i procedur stosowanych przez Open Life w celu identyfikacji, oceny, monitorowania, zarządzania oraz raportowania krótkoterminowych i długoterminowych ryzyk, na które Towarzystwo jest lub może być narażone oraz ocena środków własnych niezbędnych do zapewnienia w każdym czasie, w celu pokrycia całkowitych potrzeb w zakresie wypłacalności.

Proces ORSA odnosi się do własnej oceny obecnych i przyszłych ryzyk w Spółce i polega na zaprezentowaniu własnej opinii na temat adekwatności Systemu Zarządzania Ryzykiem w Spółce oraz obecnej i prognozowanej pozycji kapitałowej.

Aby osiągnąć wskazane powyżej cele Spółka wdrożyła narzędzia oraz techniki uwzględniające charakter, skalę i złożoność swojej działalności, które pozwalają na ocenę potrzeb w zakresie wypłacalności w powiązaniu z oceną ryzyka i planami biznesowymi oraz uzyskanie zapewnienia, że Spółka posiada niezbędny poziom kapitału adekwatny do ryzyka, na które jest lub może być narażona.

Proces ORSA jest integralną częścią realizacji Strategii Spółki i planów biznesowych, a jego rezultaty, oparte na testach wrażliwości (tzw. testach warunków skrajnych), stanowią istotny wkład przy podejmowaniu decyzji strategicznych.

W ramach procesu ORSA dokonywana jest identyfikacja ryzyk poprzez analizę ryzyk na które Spółka jest narażona w ramach prowadzonej działalności, w tym ryzyka nieuwzględnione w formule standardowej, określając dla każdego istotnego ryzyka sposób mitygacji niniejszych ryzyk. Ponadto Towarzystwo monitoruje ryzyka mogące mieć w przyszłości materialny wpływ na wypłacalność. Spośród istotnych ryzyk na które jest narażona Spółka, Towarzystwo identyfikuje ryzyka kluczowe, część z nich jest mierzona za pomocą kluczowych wskaźników ryzyka (KRI) oraz monitorowana przez Komitet Ryzyka. Do każdego z kluczowych ryzyk przypisany jest właściciel odpowiedzialny za kontrolę ryzyka oraz dostarczenie do Komitetu Ryzyka informacji o ryzykach.

Proces ORSA jest zintegrowany z procesem decyzyjnym oraz zarządzania kapitałem w Spółce. Wyniki własnej oceny ryzyka i wypłacalności Towarzystwo uwzględnia w procesach zarządzania strategicznego i podejmowania decyzji zarówno na poziomie Zarządu, jak i na poziomie Departamentów.

Zarząd Spółki bierze czynny udział w procesie ORSA poprzez nadzorowanie jego tworzenia, przebieg oraz weryfikację jego wyników oraz uwzględnianie wyników ORSA w podejmowanych decyzjach.

Proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności jest procesem ciągłym, ściśle powiązany z procesami i decyzjami Towarzystwa, decyzje podjęte na podstawie procesu ORSA są dokumentowane. Proces ORSA jest zakończony przygotowaniem Raportu ORSA. Raport ORSA przedstawiany jest członkom Komitetu Ryzyka. Opinia Komitetu Ryzyka jest przedstawiana wraz z Raportem ORSA Zarządowi Towarzystwa. Raport ORSA zatwierdzany jest przez Zarząd Towarzystwa nie później niż do końca roku kalendarzowego za który jest przygotowywany i po zatwierdzeniu przesłany do Organu Nadzoru. Z raportem ORSA zapoznawany jest Komitet Audytu Rady Nadzorczej. Proces ORSA poddawany jest przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku.

Ustalenie własnych potrzeb w zakresie wypłacalności:

Wypełniając wymóg przeprowadzenia własnej oceny ryzyka i wypłacalności Towarzystwo w roku 2019 dokonało oceny wypłacalności w standardzie Wypłacalność II zarówno w trakcie 2019 r. jak i w horyzoncie czasowym 2020 – 2024.

Własne potrzeby w zakresie wypłacalności Spółka ustaliła na podstawie formuły standardowej oraz dodatkowo dokonując analizy ryzyk na które Spółka jest narażona, a nie są ujęte w formule standardowej. Analiza uwzględnia w szczególności profil ryzyka Towarzystwa, wpływ potencjalnych ryzyk na które może być narażone Towarzystwo, wpływ otoczenia zewnętrznego i działań legislacyjnych na działalność Towarzystwa.

Zgodnie z przeprowadzonymi testami, uwzględniając obecną sytuację prawną i rynkową oraz planowaną strategię sprzedażową Open Life, Spółka w kolejnych latach powinna wykazywać pokrycie SCR na poziomie dobrym według oceny BION² tj. w przedziale 140%-210%.

System zarządzania ryzykiem bierze pod uwagę zarządzanie kapitałem poprzez monitorowanie poziomu gotówki na rachunkach bieżących i w razie potrzeby rozpraszanie tych środków między różne banki.

B.4 System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej w Open Life jest istotnym narzędziem kontrolowania działalności ubezpieczeniowej, wspomagającym zarządzanie Spółką, usprawniania realizacji wytyczanych celów oraz zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności funkcjonowania Spółki.

B.4.1 Opis systemu kontroli wewnętrznej

Na system kontroli wewnętrznej składają się trzy linie kontroli:

- pierwsza linia kontroli: kontrola funkcjonalna sprawowana w ramach obowiązku nadzoru bieżącej działalności; dotyczy zarządzania i bieżącej kontroli ryzyka w ramach wykonywania podstawowych obowiązków i sprawowana jest w sposób stały przez każdego pracownika oraz przez jego przełożonego,
- druga linia kontroli: badanie zgodności działania Spółki z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz efektywności mechanizmów kontroli ryzyka,
- trzecia linia kontroli: kontrola instytucjonalna wykonywana przez Departament Audytu Wewnętrznego, sprawowana jako niezależna ocena jakości systemu kontroli wewnętrznej.

B.4.2 Opis sposobu wdrożenia funkcji zgodności z przepisami

Prowadzenie działalności ubezpieczeniowej, rozwój oraz budowanie dobrej reputacji Towarzystwa na rynku ubezpieczeniowym w Polsce jest ściśle powiązane z działaniem w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami etycznymi, a także zaleceniami i rekomendacjami organów nadzorujących, które wskazują kierunek postępowania dla instytucji zaufania publicznego. Z tego powodu w Spółce została opracowana polityka prowadzenia działalności w sposób zgodny z przepisami prawa. Celami strategicznymi wprowadzenia polityki są, m.in.:

- 1) zapewnienie zgodności działalności prowadzonej przez Towarzystwo z przepisami prawa, zaleceniami i rekomendacjami organów regulacyjnych, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami etycznymi opracowanymi dla rynku ubezpieczeniowego oraz ocenę adekwatności środków przyjmowanych przez Towarzystwo,
- 2) określanie i ocena ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, zaleceń i rekomendacji organów regulacyjnych, norm wewnętrznych Spółki oraz standardów etycznego postępowania charakterystycznych dla rynku ubezpieczeniowego,
- 3) ocena możliwego wpływu wszelkich zmian otoczenia prawnego na operacje Towarzystwa,
- 4) zapewnienie doradztwa organom statutowym Spółki w zakresie zgodności wykonywania działalności ubezpieczeniowej z przepisami prawa.

Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Spółki osoba nadzorująca funkcję zgodności z przepisami jest odpowiedzialna za wspieranie Zarządu we wprowadzeniu w Spółce skutecznej funkcji zgodności z przepisami oraz sprawowanie skutecznego nadzoru nad obszarem jej funkcjonowania w zakresie wskazanym w w.w. polityce. Osoba nadzorująca funkcję zgodności z przepisami ma zapewnioną bezpośrednią linię raportową do Członka Zarządu nadzorującego dany obszar.

Funkcja zgodności z przepisami została zorganizowana w Towarzystwie w taki sposób, aby służyć uniknięciu wszelkich zagrożeń, jakie mogą dotknąć Spółkę w wyniku niedostosowania jej działalności do przepisów prawa, obowiązujących standardów oraz przyjętych norm etycznych.

---

² BION – „Badanie i Ocena Nadzorcza zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji” - metodologia przygotowana przez UKNF

Funkcja zgodności z przepisami jest nadzorowana w Towarzystwie przez osoby nadzorujące poniższymi obszarami:

- Dyrektor Departamentu Prawnego i Compliance

Do obowiązku każdego z dyrektorów Towarzystwa należy śledzenie zmian w przepisach prawa dotyczących obszaru, za który ponosi odpowiedzialność i wprowadzanie, z pomocą osób nadzorujących funkcję zgodności, odpowiednich zmiany w podległym im obszarze.

B.5 Funkcja audytu wewnętrznego

W Open Life Departament Audytu Wewnętrznego jest odpowiedzialny za realizację zadań funkcji audytu wewnętrznego, dokonanie oceny adekwatności oraz efektywności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania funkcjonującego w Spółce. W szczególności do zadań audytu wewnętrznego należy dostarczanie Zarządowi, Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej i Radzie Nadzorczej racjonalnego zapewnienia o skuteczności i prawidłowym funkcjonowaniu tych systemów.

Dyrektor Departamentu Audytu Wewnętrznego jako osoba nadzorująca funkcję audytu wewnętrznego odpowiada za wspieranie Zarządu we wprowadzeniu w Spółce skutecznej funkcji audytu wewnętrznego i nadzorowanie jej działania.

Funkcja audytu wewnętrznego jest niezależna i obiektywna od funkcji operacyjnych. Departament Audytu Wewnętrznego realizuje zadania w taki sposób, aby zapobiec powstaniu potencjalnych i rzeczywistych konfliktów interesów i zarzutu stronnictwa. Audytorzy Wewnętrzni nie mogą oceniać działalności, którą sami uprzednio wykonywali lub kierowali w ciągu ostatnich 18 miesięcy. Niezależność funkcji audytu wewnętrznego potwierdzana jest przez Dyrektora Audytu Wewnętrznego Zarządowi Spółki oraz Komitetowi Audytu.

Departament Audytu Wewnętrznego podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Dyrektor Audytu Wewnętrznego ma zapewniony regularny i bezpośredni dostęp do Prezesa Zarządu, Przewodniczącego Komitetu Audytu, Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej. Wszelkie raporty, sprawozdania i wnioski Departamentu Audytu Wewnętrznego kierowane są bezpośrednio do Prezesa Zarządu oraz Komitetu Audytu Rady Nadzorczej, a w uzasadnionych przypadkach mogą być kierowane bezpośrednio do Rady Nadzorczej.

B.6 Funkcja aktuarialna

W Towarzystwie Departament Aktuarialny i Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za realizację zadań funkcji aktuarialnej. Osoba nadzorująca funkcję aktuarialną jest odpowiedzialna za wspieranie Zarządu we wprowadzeniu w Spółce skutecznej funkcji aktuarialnej zgodnie z zapisami ustawy ubezpieczeniowej i nadzorowanie jej działania i raportuje bezpośrednio do Prezesa Zarządu. Aktuariusz nadzorujący funkcję aktuarialną jest odpowiedzialny za coroczne przygotowanie i przekazanie Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Raportu Funkcji Aktuarialnej. Aktuariusz nadzorujący Funkcję Aktuarialną jest członkiem komitetów: Komitet Ryzyka, Komitet Inwestycyjny, Komitet Produktowy, Komitet Jakości Portfela, Komitet Ubezpieczeń Grupowych.

Zadania funkcji aktuarialnej są wypełniane w Towarzystwie przez osoby posiadające wiedzę w dziedzinie matematyki ubezpieczeniowej i finansowej, a osobą nadzorującą funkcję aktuarialną jest aktuariusz.

B.7 Outsourcing

Towarzystwo wdrożyło w organizacji postanowienia odnoszące się do outsourcingu znajdujące się w Ustawie Ubezpieczeniowej oraz innych aktach prawnych Komisji Europejskiej i Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (zwanego dalej „EIOPA”), obejmujących zakresem outsourcing. W tym celu została opracowana procedura outsourcingu regulująca najważniejsze zasady dotyczące outsourcingu obowiązujące w Towarzystwie i obejmujące w szczególności:

- wykaz funkcji należących do systemu zarządzania oraz czynności ubezpieczeniowych, które Towarzystwo może powierzać w drodze outsourcingu ze wskazaniem, które z tych czynności Towarzystwo uznaje za podstawowe lub ważne, a także wykaz stanowisk nadzorujących w.w. funkcje,
- kryteria wyboru dostawcy usług, któremu Towarzystwo może powierzać wykonywanie czynności ubezpieczeniowych oraz funkcji należących do systemu zarządzania,
- sposób realizacji warunków, o których mowa w art. 74 i art. 75 Ustawy Ubezpieczeniowej,

- zasady zarządzania ryzykiem związanym z powierzeniem, w drodze outsourcingu, wykonywania czynności oraz funkcji należących do systemu zarządzania.

Procedura opisuje szczegółowy proces outsourcingu, obejmujący nie tylko etapy poszukiwania dostawcy, lecz również zawierania umowy i konsultacji jej treści z Organem Nadzoru, a także monitoring zawieranych umów. Ponadto, wprowadzono uregulowania odnoszące się do zasad zarządzania ryzykiem w przypadku outsourcingu wykonywania czynności oraz funkcji należących do systemu zarządzania oraz postępowania w przypadku zaprzestania świadczenia usług przez outsourcera.

Na mocy powyższej regulacji wewnętrznej Towarzystwo prowadzi rejestr umów outsourcingu istniejących w Spółce oraz przygotowuje raport roczny z wykonanego przeglądu zasad outsourcingu.

Towarzystwo zlecało w 2019 r. wykonywanie funkcji kluczowej podmiotowi trzeciemu w zakresie realizacji audytu rozliczalności administratorów IT.

W 2019 r. Towarzystwo zlecało wykonywanie podstawowych i ważnych funkcji lub czynności operacyjnych tylko podmiotom będącym pod polską jurysdykcją w zakresie następujących usług:

- orzecznictwa medycznego i sporządzania opinii medycznych, badania medycznego na potrzeby ubezpieczenia,
- realizacji świadczeń zdrowotnych,
- ewidencji i wyceny UFK,
- zarządzania portfelami instrumentów finansowych i portfelami UFK.

B.8 Wszelkie inne informacje

Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem doradza Zarządowi w kwestii adekwatności i efektywności Systemu Zarządzania Ryzykiem oraz jego zgodności z przepisami prawa. Za adekwatność oraz skuteczność funkcjonowania Systemu Zarządzania Ryzykiem w Towarzystwie odpowiada Zarząd Towarzystwa.

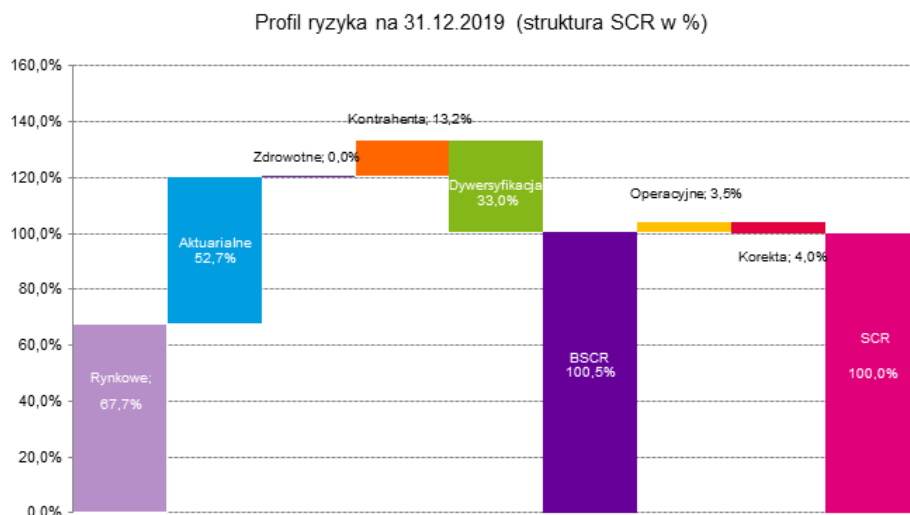
Dyrektorzy Departamentów w ramach kontroli planowej i na podstawie informacji o zgłoszonych do komórki zarządzania ryzykiem zdarzeniach operacyjnych oceniają adekwatność Systemu Zarządzania Ryzykiem w stosunku do ryzyk, które są im powierzone lub występują w ich obszarze działania.

System zarządzania ryzykiem podlega okresowemu przeglądowi oraz ocenie przez funkcję audytu wewnętrznego zgodnie z Planem Audytu zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą.

C. Profil ryzyka

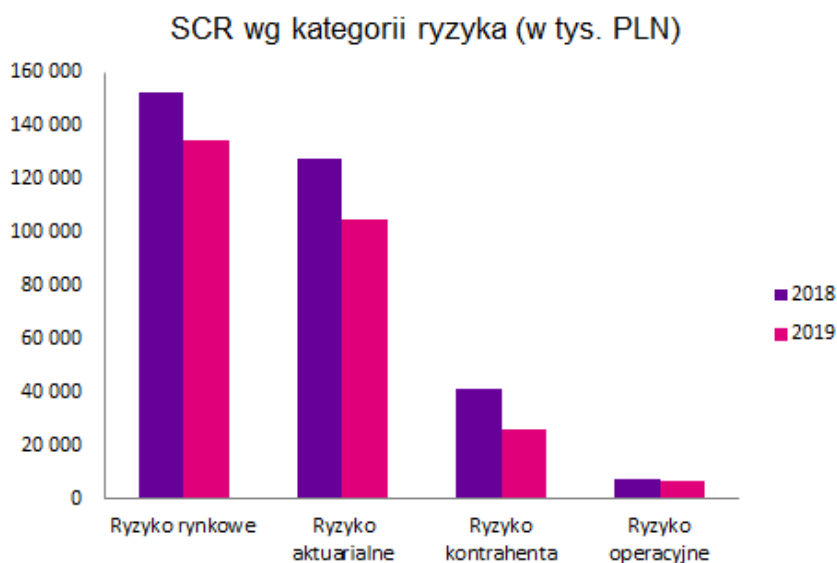
Punktem wyjścia do określenia profilu ryzyka Towarzystwa jest struktura kapitałowego wymogu wypłacalności wyliczanego wg formuły standardowej. Dodatkowo, poza ryzykami określanymi ilościowo przez formułę standardową, na profil ryzyka Spółki wpływają inne ryzyka, w tym ryzyko płynności, które jest zarządzane i monitorowane przez Towarzystwo.

Profil ryzyka Spółki na bazie wyliczeń formuły standardowej zgodnie z reżimem Wypłacalność II na dzień sprawozdawczy (tj. na dzień 31 grudnia 2019 roku) przedstawiony został poniżej:

Profil ryzyka Open Life w 2019 r. nie zmienił się w stosunku do 2018 r., nadal największym ryzykiem kwantyfikowanym jest ryzyko rynkowe, następnie odpowiednio ryzyko aktuarialne, kontrahenta i operacyjne.

Poniżej przedstawiony jest wykres określający profil ryzyka Spółki na koniec 2019 r. w porównaniu do 2018 r., odzwierciedlony przez wartość niezdywersyfikowanego wymogu kapitałowego wg formuły standardowej, w podziale na główne kategorie ryzyka:

Wymóg kapitałowy w 2019 r. zmniejszył się kwotowo w stosunku do 2018 r. na każdej z powyższych kategorii ryzyk, głównie na skutek zmniejszającego się portfela umów ubezpieczeń z UFK. Aktywa UFK w okresie sprawozdawczym spadły o ok. 375 mln PLN, przede wszystkim z wyniku wypłat z tytułu wykupu oraz wypłat z tytułu dożycia umów do końca trwania kontraktu.

Kwotowy podział kapitałowego wymogu wypłacalności SCR na poszczególne kategorie ryzyka przedstawiony jest w rozdz. E.2.1.

W roku 2019 nie wystąpiły przesłanki wskazane w Art. 250 Ust. 5 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej dotyczące zmian profilu ryzyka Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń Życie S.A. W związku z tym nie występowała konieczność ponownego obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności w ciągu roku. Niezależnie od tego, Spółka dokonuje przeliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności kwartalnie.

C.1 Ryzyko aktuarialne

Ryzyko aktuarialne (ubezpieczeniowe) to możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych, w związku z niewłaściwymi założeniami dotyczącymi wyceny składek i tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Ryzyko ubezpieczeniowe w Spółce obejmuje następujące rodzaje ryzyk:

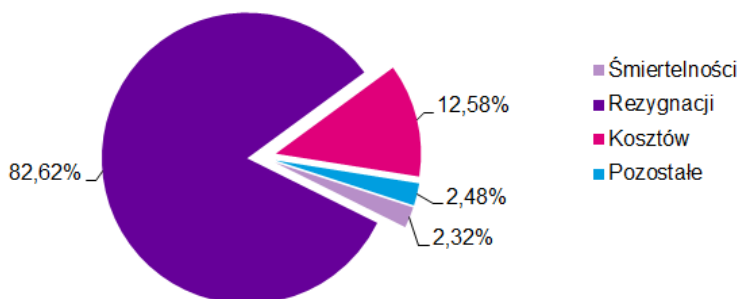
- ryzyko śmiertelności,
- ryzyko długowieczności,
- ryzyko rezygnacji z umów,
- ryzyko kosztów,
- ryzyko katastroficzne.

W Towarzystwie ryzyko aktuarialne dotyczy ubezpieczeń na życie oraz ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie. Ocena ilościowa ryzyka aktuarialnego dokonywana jest na podstawie formuły standardowej. Ryzyko aktuarialne w trakcie okresu sprawozdawczego spadło kwotowo na skutek zmniejszającego się portfela umów z UFK. Natomiast udział procentowy tego modułu ryzyka w łącznym niezdywersyfikowanym wymogu wypłacalności w 2019 r. jest na podobnym poziomie jak w roku 2018.

Najistotniejszym ryzykiem aktuarialnym w Spółce w 2019, podobnie jak w latach poprzednich jest ryzyko rezygnacji z umów. Wielkość tego ryzyka jest ściśle powiązana z wielkością oraz zyskownością portfela. Kolejnym ryzykiem jest ryzyko wzrostu kosztów, które również jest proporcjonalne do wielkości portfela. Pozostałe ryzyka aktuarialne nie są ryzykami istotnymi materialnie z uwagi na z fakt posiadania przez Spółkę w portfelu przede wszystkim produktów z UFK o charakterze inwestycyjnym.

Udział procentowy poszczególnych ryzyk aktuarialnych dotyczących ubezpieczeń na życie, bez uwzględnienia efekty dywersyfikacji, na koniec 2019 r. przedstawia wykres poniżej:

Ryzyka aktuarialne w ubezpieczeniach na życie

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji w ryzyku aktuarialnym.

Spółka stosuje techniki ograniczania ryzyka aktuarialnego m.in. poprzez:

- działania mitygujące ryzyko rezygnacji z umów,
- dywersyfikację ryzyk – oferowanie produktów o różnym profilu ryzyka,
- działania mające na celu utrzymanie dyscypliny kosztowej,
- underwriting ubezpieczeniowy (ocena ryzyka ubezpieczeniowego klientów),
- umowy reasekuracji.

Spółka w sposób ciągły monitoruje skuteczność technik ograniczenia ryzyka, m.in. poprzez comiesięczne raportowanie zarządcze zawierające w szczególności: wskaźniki rezygnacji z umów, wskaźniki śmiertelności, realizację kosztów w stosunku do kosztów planowanych, analizę zyskowności portfela w podziale na produkty.

C.2 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe to ryzyko straty wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i wahań zmienności rynkowych cen aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych. Ryzyko rynkowe odzwierciedla również strukturalne niedopasowanie aktywów i zobowiązań, w szczególności w odniesieniu do czasu ich trwania.

Ryzyko rynkowe w Spółce obejmuje następujące kategorie ryzyk:

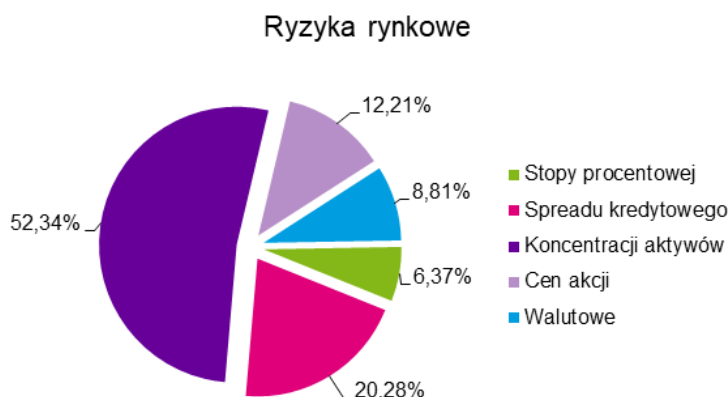
- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko cen akcji,
- ryzyko spreadu kredytowego,
- ryzyko koncentracji aktywów,
- ryzyko walutowe.

W przypadku produktów o charakterze inwestycyjnym ze składką jednorazową lub regularną ryzyko rynkowe, na które narażona jest Spółka jest ograniczone za sprawą przeniesienia ryzyka na ubezpieczającego przez umowę ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, gdzie ryzyko inwestycyjne ponosi ubezpieczający. W przypadku gwarancji Towarzystwa stosowane jest dopasowanie zapadalności zobowiązań finansowych oraz lokat stanowiących ich zabezpieczenie.

Kwotowa wartość wymogu kapitałowego dla ryzyka rynkowego kwantyfikowanego wg formuły standardowej, podobnie jak dla ryzyka aktuarialnego, obniżyła się w 2019 r. w stosunku do roku 2018 r. Natomiast udział procentowy tego ryzyka (procentowo liczone jako udział w łącznym niezdywersyfikowanym wymogu wypłacalności) zwiększył się nieznacznie w stosunku do roku 2018. Ryzyko rynkowe nadal jest najistotniejszym mierzalnym ryzykiem na jakie Spółka jest narażona. Towarzystwo największą ekspozycję w ramach modułu ryzyk rynkowych w 2019 r., tak jak w roku poprzednim, posiada na ryzyko koncentracji aktywów, następnie na ryzyko spreadu kredytowego oraz ryzyko cen akcji. W wyniku występowania w składzie UFK aktywów wrażliwych na zmiany kursy walut, Towarzystwo posiada również ekspozycję na ryzyko walutowe.

W okresie sprawozdawczym kwotowa ekspozycja na wszystkie ryzyka rynkowe (poza ryzykiem stopy procentowej) obniżyła się w stosunku do 2018 r. głównie w wyniku zmniejszenia portfela umów z UFK wrażliwych na niniejsze ryzyka. Natomiast ryzyko stopy procentowej uległo nieznacznyemu zwiększeniu, na skutek większej ekspozycji aktywów własnych Spółki w obligacje.

Udział procentowy poszczególnych ryzyk rynkowych, bez uwzględnienia efekty dywersyfikacji, na koniec 2019 r. przedstawia wykres poniżej:

Dla ryzyka rynkowego Spółka identyfikuje istotną koncentrację w ryzyku koncentracji aktywów spowodowaną ekspozycją aktywów na ryzyko Spółki w ramach jednego kontrahenta.

Spółka zarządza ryzykiem rynkowym poprzez:

- ustanowione limity inwestycyjne oraz cykliczne monitorowanie udziału poszczególnych podmiotów w całości portfela aktywów finansowych oraz w sumie bilansowej,
- stosowanie się do zasad przyjętych w polityce lokacyjnej Spółki oraz zgodnych z zasadą ostrożnego inwestora,

- procedury zapewniające dopasowanie struktury terminowej aktywów do pasywów w przypadku, gdy ryzyko inwestycyjne ponosi Spółka.

C.2.1 Sposób lokowania aktywów zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora

Towarzystwo lokuje środki finansowe zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora opisaną w Ustawie Ubezpieczeniowej.

W zakresie prowadzonej działalności inwestycyjnej Spółka współpracuje z zewnętrznymi instytucjami finansowymi, tj. bankami, towarzystwami funduszy inwestycyjnych, podmiotami świadczącymi usługi typu asset management, podmiotami świadczącymi usługi maklerskie.

Współpraca z Towarzystwami Funduszy Inwestycyjnych (TFI) dotyczy inwestycji w certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa. Nabywane jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne stanowią głównie aktywa prowadzonych przez Spółkę ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych UFK, a przy doborze Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych, Spółka kieruje się m.in.:

- dostępnymi informacjami finansowymi dotyczącymi historycznych stóp zwrotu z danego aktywa,
- informacjami uzyskanymi od zarządzających funduszami,
- dostępnymi opiniami, analizami podmiotów zewnętrznych,
- marką danego Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych,
- jakością oraz historią współpracy z Towarzystwem Funduszy Inwestycyjnych w przeszłości,
- dbałością o dostateczny poziom zdywersyfikowania oferowanych aktywów.

Zwracana jest także uwaga na inne zagadnienia takie jak to czy wobec danych Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych nie są prowadzone postępowania przed organami nadzoru i czego one dotyczą. Badane są także kwestie związane z posiadanymi przez TFI politykami zarządzania ryzykiem, procesami kontroli (m.in. ryzyka operacyjnego, prawnego) oraz opis narzędzi kontroli (stosowane miary ryzyka), informacje o funkcjonowaniu planów awaryjnych lub procedur w wypadku utraty kluczowych danych, pracowników, płynności. Sprawdzane są kwestie potencjalnych konfliktów interesów i możliwości zarządzania nimi.

Spółka może powierzyć lokowanie części środków finansowych zewnętrznym podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów, do zarządzania aktywami na zlecenie. Przy podejmowaniu decyzji zostają wskazane rodzaje aktywów i strategia inwestycyjna funduszy, jakimi zarządza podmiot wraz z założeniami regulaminów funduszy. Spółka na bieżąco monitoruje współpracę z podmiotami świadczącymi usługi zarządzania aktywami na podstawie sprawozdań przesyłanych w zakresie i terminach określonych w umowie. W przypadku naruszenia przez zarządzającego aktywami postanowień umowy, na podstawie której zewnętrzny podmiot lub doradca świadczy usługę zarządzania portfelem instrumentów finansowych, Spółka zwraca się do zarządzającego o niezwłoczne zaprzestanie naruszenia, a w przypadku istotnych naruszeń albo niezaprzestania zgłoszonych naruszeń może podjąć kroki w celu rozwiązania umowy.

W prowadzonej działalności inwestycyjnej Spółka unika wszelkich sytuacji, w których mógłby powstać konflikt interesów lub w sytuacji, gdy uniknięcie potencjalnego konfliktu nie jest możliwe zarządza nim lub informuje o jego istnieniu. Przez konflikt interesów rozumie się znane Spółce i Klientom, okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności pomiędzy interesem Spółki i Klienta lub kilku Klientów, a obowiązkiem działania przez Spółkę w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu Klienta lub kilku Klientów. W roku 2018 zidentyfikowano i zarządzono występującymi potencjalnymi konfliktami interesów w działalności inwestycyjnej i o ich istnieniu poinformowano Klientów.

W roku 2019 występowały zidentyfikowane w poprzednich okresach konflikty interesów w działalności inwestycyjnej wynikające m.in. inwestowania aktywów Klientów w aktywa zarządzane przez podmioty z grupy kapitałowej oraz z otrzymywania przez Spółkę korzyści finansowych wynikających z inwestowania środków w określone aktywa. Spółka ustaliła działania mające na celu zarządzenie konfliktami interesów.

C.3 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe odzwierciedla możliwe straty w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań przez kontrahentów i dłużników lub pogorszenia się ich zdolności kredytowej.

Ryzyko kredytowe na które narażona jest Spółka, zgodnie z formułą standardową jest wyrażone w postaci ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, ryzyka spreadu lub ryzyka koncentracji aktywów.

Ryzyka spreadu kredytowego i koncentracji aktywów zdefiniowane w formule standardowej ujęte są w ryzyku rynkowym (opisanym w rozdz. C.2), stąd ryzyko kredytowe opisane w niniejszym rozdziale dotyczy tylko ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta określone wg formuły standardowej.

Towarzystwo narażone jest na ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta w odniesieniu do środków pieniężnych, należnościami od pośredników i ubezpieczających oraz innych pozycji aktywów nie ujętych w pozostałych ryzykach rynkowych.

Na koniec okresu sprawozdawczego spadła ekspozycja ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta związana z wysokością środków pieniężnych w bilansie Spółki oraz innych pozycji bilansowych narażonych na niniejsze ryzyko. Spadek wartości środków pieniężnych w 2019 r. był wynikiem między innymi mniejszej kwoty składek wpłaconych przez klientów, które oczekują na zaalokowanie do UFK.

Towarzystwo rozprasza ryzyko kontrahenta działając zgodnie z politykami inwestycyjną i reasekuracyjną wybierając jedynie wiarygodnych partnerów. W zakresie środków pieniężnych i lokat na ryzyko Towarzystwa, Spółka dokonuje rozpraszania środków pomiędzy różnych kontrahentów. W przypadku wyboru reasekuratorów Spółka dobiera partnerów, którzy posiadają rating co najmniej A- lub wyższy. W przypadku decyzji inwestycyjnych oceniana jest kondycja finansowa kontrahentów.

C.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności to ryzyko wystąpienia trudności w wypełnieniu obowiązków wynikających z zobowiązań finansowych, których rozliczenie następuje poprzez dostarczenie środków pieniężnych lub innego rodzaju aktywów finansowych. Ryzyko to obejmuje ryzyko związane z uzyskaniem cen niższych niż wartość księgowa aktywów w przypadku konieczności szybkiego upłynnienia aktywów dla zachowania płynności finansowej.

Ryzyko płynności nie jest ryzykiem kwantyfikowanym w kapitałowym wymogu wypłacalności wg formuły standardowej, natomiast Spółka monitoruje i zarządza niniejszym ryzykiem. Celem nadrzędnym zarządzania płynnością jest minimalizowanie ryzyka utraty płynności poprzez zapewnienie zdolności do wywiązania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań. Zarządzanie ryzykiem płynności polega na kompleksowym monitorowaniu i prognozowaniu przepływów pieniężnych związanych z poszczególnymi rodzajami kontraktów. Spółka monitoruje na bieżąco płynność w zakresie swoich zobowiązań wobec partnerów, dla produktów inwestycyjnych przepływy z aktywów są dopasowane do zobowiązań wobec ubezpieczonych przez odpowiednie zapisy umów z dostawcami aktywów.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek obniżyła się do poziomu 4,7 mln, obniżenie jest głównie wynikiem zmiany interpretacji w Spółce dotyczącej granicy umowy w jednym z produktów.

Oczekiwany zysk z przyszłych składek oznacza oczekiwaną wartość obecną przyszłych przepływów pieniężnych, które wynikają z włączenia do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych składek odnoszących się do obecnych umów ubezpieczenia, których uzyskanie w przyszłości jest spodziewane, ale które może nie nastąpić z jakiegokolwiek powodu, z przyczyn innych niż zdarzenie ubezpieczeniowe, bez względu na ustawowe lub zawarte w umowie uprawnienia ubezpieczającego do braku kontynuacji umowy.

C.5 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest rozumiane jako możliwość poniesienia straty wynikającej z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne występuje w każdym obszarze działalności Spółki. Ryzyko operacyjne zgodnie z zasadami formuły standardowej obejmuje również ryzyko prawne lecz nie zawiera ryzyka wynikającego z decyzji strategicznych oraz ryzyka reputacyjnego.

Zgodnie z kwantyfikacją wg formuły standardowej ryzyko operacyjne nie jest wysokim ryzykiem dla Spółki wpływającym istotnie na kapitałowy wymóg wypłacalności.

Spółka zarządza tym ryzykiem w ramach prowadzonych kontroli funkcjonalnych bieżących i planowych, poprzez stosowanie się do regulacji i procedur wewnętrznych, wytycznych Organu Nadzoru i innych organów.

Za zarządzanie ryzykiem operacyjnym odpowiedzialny jest każdy pracownik Towarzystwa w ramach wykonywanych przez niego obowiązków i stosowania się do wewnętrznych procedur.

Zgodnie z zasadami formuły standardowej wymóg kapitałowy dla ryzyka operacyjnego określany jest w oparciu o wysokość składki zarobionej, wartość rezerw oraz wysokość kosztów dot. ubezpieczeń z UFK. W 2019 r. wartość wymogu kapitałowego ryzyka operacyjnego wyliczona na podstawie formuły standardowej obniżyła się w porównaniu do wartości z 2018 roku. Obniżenie jest wynikiem niższych składek w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego oraz niższych kosztów z uwagi na mniejszy portfel umów z UFK.

C.6 Pozostałe istotne ryzyka

Towarzystwo narażone jest na ryzyka wynikające z przyjętego modelu biznesowego opartego głównie na jednym segmencie produktów tj. umów z UFK, sytuacji na rynku ubezpieczeń i rynku finansów w Polsce, na ryzyka wynikające ze zmian legislacyjnych, braku zgodności z przepisami (tzw. ryzyko compliance), na ryzyko reputacyjne.

Kluczowe wskaźniki określone w Strategii są monitorowane na bieżąco przez Zarząd i podawane co miesiąc do wiadomości Dyrektorów Towarzystwa. Kluczowe ryzyka identyfikowane przez Spółkę są monitorowane przez Komitet Ryzyka, a wszyscy Dyrektorzy są informowani o zapowiadanych i wprowadzanych zmianach legislacyjnych.

C.7 Wszelkie inne informacje

C.7.1 Analiza profilu ryzyka

Towarzystwo analizuje profil ryzyka związany z prowadzoną działalnością w ramach przeprowadzanej własnej oceny ryzyka i wypłacalności. Analiza ryzyka uwzględnia związek pomiędzy ryzykami na jakie narażone jest Towarzystwo, zatwierdzone limity tolerancji oraz ogólne potrzeby w zakresie wypłacalności. Dotyczy zarówno ryzyk określonych w standardowej formule wypłacalności, jak też ryzyk nie ujętych niniejszą formułą, a zidentyfikowanych przez Towarzystwo. Analiza dotyczy również potencjalnych ryzyk, które nie są obecnie w pełni zrozumiałe i wycenione, a które mogą okazać się istotnymi ryzykami dla Towarzystwa w przyszłości.

C.7.2 Test warunków skrajnych i analizy wrażliwości

Towarzystwo w ramach procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności w sposób regularny wykonuje testy warunków skrajnych i analizy wrażliwości wymogu kapitałowego na przyjęte założenia oraz zastosowane metody w odniesieniu do istotnych ryzyk i zdarzeń. Testy mogą dotyczyć zarówno wpływu zmiany założeń dotyczących działalności Spółki na które Zarząd Towarzystwa ma wpływ, jak też założeń ekonomicznych i zmian legislacyjnych, które mogą oddziaływać na Towarzystwo, ale na które Zarząd Towarzystwa nie ma wpływu. Każdorazowo o wynikach przeprowadzonej oceny informowany jest Zarząd Spółki, a wyniki z niniejszych analiz stanowią podstawę do podejmowania decyzji w Spółce.

W szczególności Towarzystwo przeprowadziło w 2019 następujące testy wrażliwości współczynnika kapitałowego wymogu wypłacalności wyliczanego zgodnie z zasadami formuły standardowej:

Ryzyko	Scenariusz	wsp. pokrycia SCR	zmiana wsp. pokrycia w p.p.
	bazowy - dane za III kw. 2019	129,70%	
akcji	spadek o 20% na dzień bilansowy	127,14%	-2,56%
kosztów	wzrost o 10% (trwale)	126,42%	-3,28%
rezygnacji z umów	wzrost o 10% (trwale) ³	126,21%	-3,49%

Dodatkowo w 2019 r. Towarzystwo przeprowadziło analizy dotyczące następujących scenariuszy:

- ryzyko związane ze spadkiem wartości akcji, które Spółka posiada we własnych aktywach,
- ryzyko zmian ekonomicznych wpływających na rynek ubezpieczeń, realizujące się poprzez spadki wartości produktów z UFK oraz trwałe zwiększenie rezygnacji z umów.

W ramach każdego analizowanego scenariusza Spółka zachowuje pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.

³ dotyczy tylko tych umów, dla których wzrost współczynnika rezygnacji powoduje zwiększenie zobowiązań

C.7.3 Istotne koncentracje ryzyka

Towarzystwo posiada w swoim portfelu głównie produkty oparte o ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe, gdzie ryzyko inwestycyjne ponosi klient. Towarzystwo dywersyfikuje ofertę produktową, aby zwiększać udział produktów ochronnych, w tym ubezpieczeń grupowych.

Towarzystwo nie posiada własnej sieci sprzedaży. Sprzedaż produktów ubezpieczeniowych odbywa się głównie poprzez dystrybutorów z własnej grupy kapitałowej. Realizując cele strategiczne Spółka systematycznie rozwija sprzedaż poprzez zewnętrzne kanały dystrybucji.

D. Wycena dla celów wypłacalności

W niniejszym rozdziale zostały zaprezentowane informacje na temat istotnych składowych bilansu Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku w porównaniu z danymi na 31 grudnia 2018 roku.

Pełen wykaz pozycji bilansowych Towarzystwa do celów wypłacalności na koniec 2019 znajduje się w Załączniku do tego Sprawozdania.

D.1 Aktywa

D.1.1 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Podatek odroczony tworzony jest od wszystkich różnic powstałych w celu dostosowania zasad wyceny aktywów i zobowiązań do celów wypłacalności. Przejściowe różnice ustalane są poprzez porównanie wartości bilansowej do celów wypłacalności oraz jej wartości podatkowej, przy czym aktywa i zobowiązania uwzględniane odpowiednio w kalkulacji:

- rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności (takich jak np. przyszłe prowizje dla pośredników reklasyfikowane z zobowiązań ubezpieczeniowych),
- udziału reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności,

traktuje się jako podlegające reklasyfikacji na potrzeby kalkulacji, zaś różnice przejściowe ich dotyczące, powstałe z tytułu dostosowania do wypłacalności kompensuje się odpowiednio z różnicami przejściowymi powstałymi przy tworzeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto oraz na udziale reasekuratora.

Towarzystwo ustala aktywa tytułem podatku odroczonego tylko wówczas, gdy prawdopodobnie dostępny będzie przyszły dochód podlegający opodatkowaniu, umożliwiając wykorzystanie w/w aktywa, z uwzględnieniem wszelkich wymogów prawnych lub regulacyjnych dotyczących terminów przeniesienia na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych.

Aktywa tytułem podatku odroczonego nie są dyskontowane.

Dane dotyczące aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje tabela:

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w 2019	129 115	93 466
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w 2018	120 864	77 910

Aktywo z tytułu odroczonego podatku wg Wypłacalność II w wysokości 129 115 tys. PLN w 2019 roku oraz 120 864 tys. PLN w 2018 roku, składa się z następujących pozycji :

tys. PLN	2019	2018
niezrealizowane straty na lokatach	33 628	40 614
usunięcie z bilansu do celów wypłacalności aktywowanych kosztów akwizycji	34 628	41 794
strata podatkowa	55 146	33 472
pozostałe rezerwy	4 497	3 633
usunięcie z bilansu do celów wypłacalności WNIP	762	968
obniżenie w bilansie do celów wypłacalności wartości innych aktywów, tj. rozliczeń międzyokresowych czynnych, należności z tytułu ubezpieczeń, depozytów Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (dalej „ZFŚS”) oraz podwyższenia wartości pozostałych zobowiązań	172	185
pozostałe zobowiązania, udziały w jednostkach powiązanych	282	198

Towarzystwo przeprowadziło test na odzyskiwalność aktywów podatkowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku. Na bazie analizy nie stwierdzono ryzyka nieodzyskania powstałego aktywa, a tym samym konieczności utworzenia odpisu aktualizującego aktywo z tytułu podatku odroczonego.

Zgodnie z testem na odzyskiwalność aktywów podatkowych ich wygaśnięcie nastąpi w ciągu kolejnych 5 lat.

D.1.2 Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

D.1.2.1 Akcje i udziały – nienotowane

Akcje i udziały nienotowane na aktywnych rynkach Spółka wycenia wg wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny na podstawie zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej z uwzględnieniem premii za ryzyko rynkowe przewidywanych przyszłych przepływów pieniężnych.

Dane dotyczące akcji i udziałów nienotowanych na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje tabela:

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Akcje i udziały – nienotowane w 2019	18 487	18 487
Akcje i udziały – nienotowane w 2018	21 274	21 274

D.1.2.2 Obligacje państwowe

Obligacje rządowe i komunalne posiadane przez Towarzystwo są wyceniane w wartości godziwej według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów w oparciu o wycenę instrumentu finansowego po cenie brudnej ustalonej w aktywnym obrocie. Wartość godziwa obligacji rządowych i komunalnych na aktywnych rynkach jest ustalana na podstawie ostatniego dostępnego w momencie wyceny kursu ustalonego w dniu wyceny (kurs zamknięcia), a jeżeli dzień wyceny nie jest zwykłym dniem dokonywania transakcji wartość godziwa jest ustalona na podstawie ostatniego dostępnego kursu wyceny na aktywnym rynku. Wartość godziwa jest wiarygodna dla instrumentów, dla których obrót odbywa się na aktywnym, głębokim i przejrzystym rynku.

W przypadku, gdy instrument dłużny notowany jest na kilku rynkach do wyceny stosuje się kurs z rynku o największej płynności.

W przypadku obligacji kuponowych emitowanych przez Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej odsetki naliczane są metodą liniową zgodnie z tabelami odsetkowymi publikowanymi przez Ministerstwo Finansów.

Wartość godziwa dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, dla których nie istnieje aktywny rynek, ustalana jest przy zastosowaniu alternatywnych metod, na podstawie zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej przewidywanych przyszłych przepływów pieniężnych.

W przypadku obligacji kuponowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego odsetki naliczane są metodą liniową zgodnie z otrzymanymi tabelami lub na podstawie prospektów emisyjnych.

Ryzyko kredytowe dla tych emitentów przyjmowane jest na poziomie zero.

Dane dotyczące obligacji państwowych na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje tabela:

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Obligacje państwowe w 2019	73 427	72 319
Obligacje państwowe w 2018	55 387	55 337

D.1.2.3 Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych otwartych oraz certyfikaty inwestycyjne w funduszach zamkniętych wycenia się w wartości godziwej aktywów netto funduszu, przypadających na jednostkę wykorzystując ostatnią dostępną wycenę jednostki określoną przez podmiot zarządzający funduszem, z uwzględnieniem zdarzeń mających wpływ na wycenę ogłoszonych do dnia wyceny.

Dane dotyczące jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje tabela:

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Jednostki funduszy inwestycyjnych oraz certyfikaty inwestycyjne w 2019	10 702	10 702
Jednostki funduszy inwestycyjnych oraz certyfikaty inwestycyjne w 2018	11 193	11 193

D.1.2.4 Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Depozyty obejmują środki zdeponowane na rachunkach bankowych, z wyłączeniem środków traktowanych jako ekwiwalent środków pieniężnych.

Depozyty bankowe wyceniane są w wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych przy wykorzystaniu aktualnej stopy procentowej depozytów dostępnej na rynku, na którym depozyt jest przechowywany.

Dane dotyczące depozytów na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje tabela:

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych w 2019	66 674	66 680
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych w 2018	54 297	54 319

Różnica w wartości depozytów pomiędzy sprawozdaniem finansowym zgodnym z ustawą o rachunkowości a niniejszym sprawozdaniem wynika z braku wykazywania środków ZFŚS w bilansie do celów wypłacalności.

D.1.3 Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK)

Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z UFK są wyceniane według wartości godziwej.

Dane dotyczące aktywów dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje tabela:

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym w 2019	6 048 168	6 048 168
Aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym w 2018	6 421 575	6 421 575

D.1.4 Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)

Pozostałe należności obejmują kwoty należne za wyjątkiem dotyczących działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i obejmują w szczególności:

- kwoty należne z tytułu transakcji kupna/sprzedaży lokat,
- kwoty należności publiczno-prawnych,
- kwoty należne od pracowników.

Pozostałe należności są wyceniane w wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod poprzez oszacowanie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu rynkowej stopy procentowej. Towarzystwo grupuje należności pod względem terminów ich wymagalności a następnie dyskontuje odpowiednimi stopami rynkowymi.

Przy wycenie pozostałych należności uwzględnia się ryzyko kredytowe dłużnika w zakresie w jakim:

- zmianie uległa jego sytuacja majątkowa i finansowa dłużnika na dzień wyceny w stosunku do ostatniej wyceny,
- oszacowanie prawdopodobieństwa pogorszenia się sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika do dnia zapłaty.

Należności przewidywane do rozliczenia w terminie jednego roku od dnia bilansowego nie podlegają dyskontowaniu.

Dane dotyczące pozostałych należności na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje tabela:

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) w 2019	26 281	26 281
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) w 2018	84 779	84 779

Poniżej w tabeli zamieszczono wiekowanie pozostałych należności:

tys. PLN	na dzień		do 12 m-cy	
	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019
Pozostałe należności	84 779	26 281	84 779	26 281

D.1.5 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne to aktywa pieniężne w formie krajowych środków płatniczych, walut obcych i dewiz, znajdujące się w obrocie gotówkowym lub w obrocie następującym za pośrednictwem bieżących rachunków bankowych. Zalicza się do nich gotówkę w kasie oraz depozyty płatne na żądanie.

W pozycji bilansu „Środki pieniężne” ujmuje się również ekwiwalenty środków pieniężnych. Ekwiwalenty środków pieniężnych są to te aktywa pieniężne, nie zaliczane do środków pieniężnych.

Wartość godziwą środków pieniężnych ustala się na podstawie ich wartości nominalnej z uwzględnieniem naliczonych odsetek, z uwzględnieniem ryzyka kredytowego banku, w którym przechowywane są środki pieniężne.

Dane dotyczące środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje tabela:

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych w 2019	12 143	12 143
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych w 2018	24 578	24 578

D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

D.2.1 Informacje na temat wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności

Poniższe zestawienie przedstawia informacje o wysokości w tys. PLN rezerw techniczno-ubezpieczeniowych utworzonych do celów wypłacalności, na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku, odrębnie dla każdej linii biznesu, w podziale na wartość najlepszego oszacowania oraz margines ryzyka.

Linia biznesu	Nazwa Linii Biznesowej	Rok	Rezerwa techniczno-ubezpieczeniowa	w tym:	
				najlepsze oszacowanie	margines ryzyka
29	Ubezpieczenia zdrowotne	2019	636	633	4
		2018	733	728	6
30	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	2019	535	532	3
		2018	585	581	5
31	Ubezpieczenia związane z wartością indeksu i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	2019	5 959 104	5 923 360	35 744
		2018	6 293 956	6 245 487	48 469
32	Pozostałe ubezpieczenia na życie	2019	33 796	33 594	203
		2018	16 855	16 725	130
Łącznie		2019	5 994 119	5 958 118	35 954
		2018	6 312 129	6 263 520	48 609

D.2.2 Opis stosowanych zasad i metod do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby określenia wypłacalności

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, ustala się zgodnie z Art. 224 i 225 Ustawy Ubezpieczeniowej, jako sumę wartości najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka.

Stosowane w Towarzystwie zasady i metody wyceny najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka są również zgodne z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Delegowanym.

Spółka stosuje alokację najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka do poszczególnych linii biznesowych, określonych w Rozporządzeniu Delegowanym. Poszczególne produkty ubezpieczeniowe klasyfikuje się do linii biznesowych zgodnie z dominującą charakterystyką produktu.

D.2.2.1 Najlepsze oszacowanie

Najlepsze oszacowanie jest równe oczekiwanej wartości obecnej przyszłych przepływów pieniężnych ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji, obliczonej przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka. Do obliczenia najlepszego oszacowania Spółka stosuje aktualne i wiarygodne informacje, oraz realistyczne założenia. Definicja przepływów pieniężnych brutto zgodna jest z zasadami przedstawionymi w art. 28 Rozporządzenia Delegowanego.

Prognozy przepływów pieniężnych stosowane w obliczeniu najlepszego oszacowania uwzględniają wpływy i wypływy pieniężne wymagane do rozliczenia zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji w okresie trwania tych zobowiązań. Przy modelowaniu najlepszego oszacowania Spółka wykorzystuje metody deterministyczne.

Najlepsze oszacowanie wyliczane jest brutto, bez uwzględnienia udziałów reasekuratorów w rezerwach, który jest wyliczany oddzielnie i prezentowany po stronie aktywów w bilansie.

W wyliczeniu najlepszego oszacowania uwzględniono regulacje odnoszące się do granicy umowy, jak również, w sposób deterministyczny, możliwość realizacji opcji dla klienta lub uzyskania dodatkowych gwarancji, np. uwzględniono możliwość wcześniejszej rezygnacji przez klienta z ubezpieczenia i związanej z tym zmiany w wartości wypłacanego świadczenia, tj. o zamianę przez klienta świadczenia wynikającego z dożycia końca ubezpieczenia lub zgonu, na świadczenie wynikające z rezygnacji z ubezpieczenia.

W powyższy sposób zostało policzone najlepsze oszacowanie rezerw dla 99,97% portfela (mierzonych wartością rezerw dla celów rachunkowości, z wyłączeniem rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia). Dla pozostałych niemodelowanych produktów najlepsze oszacowanie rezerw jest przyjęte w wysokości rezerwy dla celów rachunkowości.

Tak obliczone najlepsze oszacowanie rezerw jest powiększane o rezerwę na niewypłacone odszkodowania i świadczenia (nieujęte w modelu przepływów pieniężnych), równą rezerwie dla celów rachunkowości.

W powyższych wyliczeniach uwzględniono szereg założeń. Do najistotniejszych należą założenia dotyczące:

- 1) rezygnacji klientów z polis (tzw. lapse ratio),
- 2) kosztów administracyjnych Spółki,
- 3) przychodów inwestycyjnych (założenia ekonomiczne).

Przyjęte w modelowaniu założenia dotyczące zachowań klientów (np. rezygnacji z polis) wynikają z badań zgromadzonych przez Spółkę danych odnośnie rzeczywistych zachowań klientów w poszczególnych produktach w poprzednich latach (tzw. *experience study*). Założenia dotyczące kosztów administracyjnych opierają się na analizie ponoszonych przez Spółkę kosztów i ich alokację do odpowiednich rodzajów kosztów i grup produktowych.

Założenia ekonomiczne są ustalone na dzień 31 grudnia 2018 roku. Do wyznaczenia wartości rezerw techniczno ubezpieczeniowych Spółka używa krzywych stóp procentowych wolnych od ryzyka publikowanych przez EIOPA.

W wyjątkowych przypadkach, podczas ustalania założeń wykorzystano ocenę ekspercką, np. w celu ustalenia współczynników rezygnacji z polis dla kolejnych lat ubezpieczenia. Ocena ekspercka dotyczyła w szczególności współczynników rezygnacji, ustalanych dla tych lat polisowych, dla których brak jest jeszcze faktycznych obserwacji.

Przy wyliczeniu najlepszego oszacowania zdecydowano się zastosować poniższe uproszczenia, dopuszczalne przez Rozporządzenie Delegowane:

- 1) Najlepsze oszacowanie nie uwzględnia niepewności wyliczenia związanej z uwzględnieniem wielu różnych scenariuszy (wyliczenie deterministyczne);
- 2) Brak uwzględnienia zmian zewnętrznych, tj. zmian, o których brak jest jakichkolwiek informacji na dzień przygotowania raportu (np. przyszłych zmian prawnych).

D.2.2.2 Margines ryzyka

Margines ryzyka obliczany jest metoda kosztu kapitału dla scenariusza transferowego, w którym wszystkie zobowiązania są przenoszone z jednego zakładu ubezpieczeniowego na inny. Zakłada się, że zakład przejmujący zobowiązania nie posiada, żadnych innych zobowiązań, do momentu ich przejęcia, oraz nie akceptuje żadnych innych ryzyk. Z kolei środki własne Towarzystwa, z którego zdejmowane są zobowiązania, po ich transferze, są równe kapitałowemu wymogowi wypłacalności SCR zakładu odniesienia. Margines ryzyka został ustalony w kwocie koniecznej do zapewnienia pokrycia przyszłych kapitałowych wymogów wypłacalności, przy czym stopa kosztu kapitału wynosi 6%, zgodnie z Art. 39 Rozporządzenia Delegowanego, a wartości przyszłych kapitałowych wymogów wypłacalności ustalone zostały przy użyciu modelu projekcyjnego. Jednocześnie zastosowano uproszczenia w wyliczeniu przyszłych kapitałowych wymogów wypłacalności, dopuszczone przez Wytyczną nr 62 wytycznych EIOPA, dotyczących wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych⁴, przy czym zastosowane uproszczenia nie mają istotnego charakteru, a przyjęte metody uproszczenia odpowiadają Metodzie nr 1 określonej w tej Wytycznej.

Ostateczna wartość marginesu ryzyka została podzielona pomiędzy poszczególne linie biznesowe, zgodnie z proporcją wartości najlepszego oszacowania.

D.2.3 Opis poziomu niepewności związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Poziom niepewności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wynika z charakteru tych rezerw. Najlepsze oszacowanie jest wyliczane na podstawie długoterminowej projekcji przepływów pieniężnych, które bazują na szeregu założeń. Źródłami niepewności są zatem:

- niepewność terminów, częstotliwości i dotkliwości zdarzeń ubezpieczeniowych,
- niepewność kwoty wydatków poniesionych w związku z obsługą zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych,
- niepewność związana z zachowaniem ubezpieczających (np. rezygnacje z polis).

Ze względu na charakter działalności Spółki, Funkcja Aktuariałna ocenia, że największe znaczenie na niepewność rezerw ma realizacja założeń odnośnie rezygnacji z polis, kosztów administracyjnych, a także założeń odnoszących się do procesów reklamacyjnych i postępowań sądowych.

D.2.4 Różnice między zasadami i metodami wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby określenia wypłacalności i stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach finansowych

Stosowana przez Spółkę metodologia wyceny rezerw dla celów rachunkowości jest oparta na Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji i jest ona istotnie różna niż metodologia wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności.

Podsumowanie najistotniejszych różnic między stosowanymi przez Spółkę zasadami i metodami oraz przyjmowanymi głównymi założeniami do wyceny rezerw na potrzeby określenia wypłacalności, a stosowanymi na potrzeby ich wyceny w sprawozdaniach dla celów rachunkowości:

- Brak marginesu ryzyka w przypadku rezerw dla celów rachunkowości.
- Rezerwy na potrzeby określenia wypłacalności kalkulowane są na podstawie modeli przepływowych odpowiednich prognozowanych przepływów pieniężnych, podczas gdy np. w przypadku rezerw dla celów rachunkowości ubezpieczeń na życie, jeśli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, rezerwy tworzy się w wysokości wartości lokaty dokonanej zgodnie z postanowieniami zawartej umowy ubezpieczenia na życie.

---

⁴ dokument: „EIOPA-BoS-14-166_Wytyczne dotyczące wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych”

- Stopa procentowa do dyskontowania: na potrzeby określenia wypłacalności zastosowana została krzywa stopy procentowej wolnej od ryzyka zadana przez EIOPA, natomiast na potrzeby wyceny w Sprawozdaniu finansowym zastosowana jest stała stopa procentowa (stopa techniczna z wyceny produktu), zamrożona na przyszłe lata, lecz nie większa niż maksymalna stopa techniczna wynikająca z regulacji prawnych.
- Rezerwy na potrzeby określenia wypłacalności ustalane są na bazie składki brutto natomiast na potrzeby wyceny w Sprawozdaniu finansowym na bazie składki netto.
- Koszty: Wypłacalność II – brana jest pod uwagę projekcja wszystkich kosztów, podczas gdy według PSR nie uwzględnia się kosztów, z wyjątkiem rezerw na koszty w produktach, gdzie brak jest przyszłych przychodów.
- Założenia co do rezygnacji z umów i wykupów brane są pod uwagę w Wypłacalność II, takich założeń nie uwzględnia się na potrzeby Sprawozdania finansowego.
- Rezerwy na potrzeby wyceny w Sprawozdaniu finansowym nie mogą być ujemne – takiego ograniczenia nie ma w przypadku raportowania na potrzeby Wypłacalność II.

Rezerwy techniczne dla celów wypłacalności są istotnie niższe niż rezerwy dla celów rachunkowości, w szczególności dla linii biznesu 31, tj. ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym. Różnica ta wynika z faktu, że dla tych ubezpieczeń rezerwy dla celów rachunkowości są równe bieżącej wartości aktywów UFK, natomiast przy kalkulacji rezerw dla celów wypłacalności uwzględnia wartość obecną przyszłych przychodów i kosztów w tych produktach, co powoduje (dla większości produktów) zmniejszenie tej rezerwy w stosunku do wartości aktywów UFK.

Poniższa tabela przedstawia porównanie w tys. PLN rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw dla celów sprawozdawczości dla poszczególnych produktów linii biznesu na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku.

Linia biznesu	Data	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
29	31 grudnia 2019	636	633
	31 grudnia 2018	733	728
30	31 grudnia 2019	535	532
	31 grudnia 2018	585	581
31	31 grudnia 2019	5 959 104	6 182 464
	31 grudnia 2018	6 293 956	6 567 678
32	31 grudnia 2019	33 796	33 727
	31 grudnia 2018	16 855	28 233

D.2.5 Oświadczenia dotyczące stosowania korekt i środków przejściowych w wyliczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

- W wyliczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych nie jest stosowana korekta dopasowująca, o której mowa w art. 77b Dyrektywy,
- W wyliczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych nie jest stosowana korekta z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d Dyrektywy,
- W wyliczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych nie jest stosowany środek przejściowy dotyczący struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o którym mowa w art. 308c Dyrektywy,
- W wyliczeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych nie jest stosowane przejściowe odliczenie, o którym mowa w art. 308d Dyrektywy.

D.2.6 Opis udziału reasekuratora i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych

Ze względu na marginalny wpływ reasekuracji na działalność zakładu ubezpieczeń, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na udziale reasekuratora nie są modelowane. Po stronie aktywów bilansu uwzględniono udział reasekuratora w wysokości równej udziałowi reasekuratora w rezerwach dla celów Sprawozdania Statutowego. Ze względu na bardzo małą istotność rozliczeń reasekuracyjnych Spółka zastosowała uproszczenie w postaci braku naliczenia korekty z tytułu niewykonania zobowiązania przez kontrahenta (reasekuratora), o którym mowa w art. 42 Rozporządzenia Delegowanego.

Kwoty należne z umów reasekuracji, na dzień 31 grudnia 2019 roku, wynosiły 72 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Towarzystwo nie posiada spółek celowych (spółek specjalnego przeznaczenia).

D.3 Inne zobowiązania

D.3.1 Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

Pozostałe rezerwy obejmują zobowiązania, których kwota lub termin jest niepewny, z wyłączeniem:

- rezerw na świadczenia emerytalne,
- rezerw z tytułu podatku odroczonego,
- zobowiązań warunkowych,

dla których jest prawdopodobne, że będzie niezbędne wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne do wypełnienia tych zobowiązań.

Pozostałe rezerwy wyceniane są w wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny poprzez oszacowanie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem rynkowej stopy procentowej wolnej od ryzyka publikowanej przez EIOPA. Rezerwy z przewidywanym terminem rozliczenia do 12 miesięcy nie podlegają dyskontowaniu.

Dane na temat pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje tabela:

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) w 2019	20 295	23 072
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) w 2018	14 888	17 547

Różnica między wartościami do celów wypłacalności oraz ze Sprawozdania Statutowego wynika stąd, że część spraw sądowych, dla których prawdopodobieństwo przyszłych przepływów pieniężnych ustalone zostało na poziomie mniejszym niż 51% została przeniesiona do zobowiązań warunkowych.

D.3.2 Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego Towarzystwo tworzy zgodnie z informacjami zaprezentowanymi w rozdziale D.1.1. niniejszego sprawozdania.

Dane dotyczące rezerwy z tytułu odroczonego podatku na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje tabela:

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w 2019	137 853	75 886

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w 2018	132 623	54 800
---	---------	--------

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku w bilansie do celów wypłacalności w wysokości 137 853 tys. PLN w 2019 roku oraz 132 623 tys. PLN w 2018 roku składa się z następujących pozycji:

tys. PLN	2018	2019
różnica wynikająca z wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności	54 169	42 428
usunięcie z bilansu do celów wypłacalności zobowiązań wobec pośredników, w związku z ich uwzględnieniem w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	24 026	19 578
niezrealizowane zyski na lokatach	51 332	72 989
odsetki zarachowane	2 177	2 042
różnica wynikająca z wyceny rzeczowych aktywów trwałych do celów wypłacalności	-376	-50
korekta zobowiązań z tytułu ZFŚS	4	1
pozostałe różnice	1 291	855

D.3.3 Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Zobowiązania z ubezpieczeń bezpośrednich do celów wypłacalności obejmują w szczególności zobowiązania wobec ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych, koasekuratorów, pośredników ubezpieczeniowych, w zakresie w jakim nie zostały uwzględnione w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

Zobowiązania z tytułu prowadzonej działalności ubezpieczeniowej obejmują kwoty wymagalne do dnia 31 grudnia 2019 roku w porównaniu z 31 grudnia 2018 roku.

Zobowiązania wobec pośredników z przyszłym terminem wymagalności uwzględniane są w kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowej.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich są wyceniane w wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny na podstawie szacowanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych do wartości bieżącej za pomocą rynkowej stopy procentowej wolnej od ryzyka. Towarzystwo grupuje zobowiązania pod względem terminów ich wymagalności, a następnie dyskontuje.

Na podstawie historycznej analizy wiekowania i zapadalności większość zobowiązań Towarzystwa spłacana jest w terminach powyżej 12 miesięcy, gdyż płatności dokonywane są ratałnie.

W kalkulacji nie uwzględnia się ryzyka kredytowego Towarzystwa, jak również nie dyskontuje się zobowiązań przewidzianych do rozliczenia w terminie 12 miesięcy licząc od dnia bilansowego.

Dane na temat zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje tabela:

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych w 2019	12 832	115 872
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych w 2018	17 550	144 004

Różnica między wartością do celów wypłacalności a wartością ze sprawozdania finansowego wynosząca w 2019 roku 103 040 tys. PLN oraz 126 454 tys. PLN w 2018 roku wynika ze zobowiązań wobec pośredników ubezpieczeniowych z tytułu prowizji płatnych ratalnie, które zostały uwzględnione w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

D.3.4 Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

W pozycji Pozostałe zobowiązania do celów wypłacalności Towarzystwo ujmuje:

- zobowiązania wymagalne nie związane z transakcjami ubezpieczeniowymi i reasekuracyjnymi,
  - zobowiązania wymagalne wynikające z działalności lokacyjnej (z tytułu alokacji składek),
- za wyjątkiem zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zobowiązania nie związane z działalnością ubezpieczeniową i reasekuracyjną są wyceniane w wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod na podstawie szacowanych przepływów pieniężnych zdyskontowanych za pomocą stopy procentowej wolnej od ryzyka do wartości bieżącej, przy czym w kalkulacji nie uwzględnia się ryzyka kredytowego Towarzystwa oraz przyjmuje się, że zobowiązania przewidziane do rozliczenia w terminie do 12 miesięcy licząc od dnia bilansowego nie podlegają dyskontowaniu.

Dane na temat pozostałych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku prezentuje tabela:

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) w 2019	16 273	16 273
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) w 2018	38 914	38 914

Poniżej w tabeli zamieszczono wiekowanie pozostałych zobowiązań:

tys. PLN	na dzień		do 12 m-cy		powyżej 12 m-cy	
	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2019
Pozostałe zobowiązania	38 914	16 273	37 532	16 273	1 382	0

D.3.5 Zobowiązania podporządkowane

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Spółka nie posiadała zobowiązań podporządkowanych.

D.4 Alternatywne metody wyceny

Towarzystwo stosuje alternatywne metody wyceny aktywów i zobowiązań, kiedy nie jest możliwe ustalanie wiarygodnej wartości rynkowej. Wykaz pozycji oraz stosowane modele wycen dla głównych pozycji bilansu do celów wypłacalności zostały opisane w rozdziałach D.1 – D.3. niniejszego sprawozdania. Niepewność w wycenie aktywów finansowych mierzona jest następującymi współczynnikami:

- Delta, w przypadku instrumentów pochodnych, współczynnik ten mówi o ile procent zmieni się wartość opcji pod wpływem zmiany ceny aktywa bazowego o 1%;
- Beta, współczynnik jest miernikiem ryzyka systematycznego ponoszonego przez właścicieli kapitału. Współczynnik beta mierzy relację zmienności stopy zwrotu z danego waloru w stosunku do zmienności rynkowej stopy zwrotu (reprezentowanej przez wybrany indeks giełdowy). Dla celów wyceny wartości przyjęto wskaźnik oszacowany na podstawie analizy wskaźników beta dla wybranych porównywalnych spółek publicznych.

Spółka regularnie porównuje adekwatność wyceny poprzez porównywanie wyceny modelowej z wyceną w oparciu o skorygowaną cenę nabycia w przypadku obligacji oraz depozytów.

D.5 Wszelkie inne informacje

tys. PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość bilansowa ze sprawozdania finansowego
Wartości niematerialne i prawne w 2019	0	4 012
Wartości niematerialne i prawne w 2018	0	5 094

Oprócz różnic w wycenie do celów wypłacalności a sprawozdaniem finansowym dotyczących rezerw techniczno – ubezpieczeniowych i podatku odroczonego, opisanych w punktach D.1.1., D.2.4. oraz D.3.2. Spółka zidentyfikowała następującą, istotną różnicę w wycenie wartości niematerialnych i prawnych w kwocie 4 012 tys. PLN w 2019 roku, oraz 5 094 tys. PLN w 2018 roku. Różnica dotyczy głównie oprogramowania, którego wartość wyceniono w kwocie zero ze względu na to, że oprogramowanie jest specyficzne dla celów Towarzystwa, co oznacza brak możliwości sprzedaży, bądź zabronione jest odsprzedażanie posiadanych licencji. Oprócz powyższego Spółka nie identyfikuje różnic w wycenie do celów wypłacalności a sprawozdaniem finansowym.

E. Zarządzanie kapitałem

E.1 Środki własne

E.1.1 Zarządzanie środkami własnymi

Towarzystwo zgodnie z wewnętrznymi procedurami monitoruje i ocenia środki własne niezbędne do zapewnienia pokrycia całkowitych potrzeb w zakresie wypłacalności. W zakresie stosowanych procedur nie nastąpiły istotne zmiany w trakcie okresu sprawozdawczego.

Raz w roku Towarzystwo przygotowuje plan biznesowy z pięcioletnim horyzontem czasowym, w którym integralną częścią jest prognoza wymogów kapitałowych. Plan jest zatwierdzany przez Radę Nadzorczą Spółki.

E.1.2 Klasyfikacja środków własnych

Środki własne dla celów wypłacalności obejmują sumę:

- podstawowych środków własnych
- uzupełniających środków własnych – ujmowanych w kalkulacji środków własnych po zatwierdzeniu przez KNF.

E.1.2.1 Podstawowe środki własne

Podstawowe środki własne Towarzystwo klasyfikuje do jednej z trzech kategorii na podstawie oceny dostępności środków na potrzeby pokrycia strat oraz ograniczeń w ich wykorzystaniu.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wszystkie środki własne Towarzystwa zostały zaklasyfikowane do 1 kategorii środków własnych.

Do kategorii 1 należą następujące pozycje: opłacony kapitał zakładowy, rezerwa uzgodnieniowa, środki własne z kategorii 1 pochodzą z pozycji bilansowych. Nie występują ograniczenia wpływające na dostępność tych środków własnych, stąd są wysokiej jakości.

Struktura podstawowych środków własnych na dzień 31 grudnia 2019 roku przedstawia się następująco:

tys. PLN	Razem	Kategoria 1 - nieograniczone	Kategoria 2	Kategoria 3
Kapitał zakładowy	95 500	95 500	-	
Rezerwa uzgodnieniowa	150 073	150 073		
Zobowiązania podporządkowane	-		-	-

Wartość aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-			-
Podstawowe środki własne razem	245 573	245 573	-	-

Rezerwa uzgodnieniowa na dzień sprawozdawczy jest równa nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami ustalonej na potrzeby wypłacalności, pomniejszonej o kapitał zakładowy oraz przewidywane obciążenia związane z przewidywanym podatkiem od niektórych instytucji finansowych na kolejne 12 miesięcy.

Rezerwa uzgodnieniowa w 2019 r. spadła w stosunku do 2018 r. Główną przyczyną zmiany jest spadek nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, szczegółowy opis tej pozycji został ujęty w rozdz. E.1.3.

Struktura rezerwy uzgodnieniowej na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia się następująco:

tys. PLN	2019	2018
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	264 201	297 235
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	18 628	20 448
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	95 500	95 500
Rezerwa uzgodnieniowa	150 073	181 286

W 2019 r. nie wyemitowano środków własnych. Zarząd Towarzystwa będzie rekomendował Radzie przeznaczenie zysku za rok 2019 na kapitał zapasowy Spółki.

E.1.2.2 Uzupełniające środki własne

W trakcie 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka nie posiadała uzupełniających środków własnych.

E.1.2.3 Dostępne oraz dopuszczone środki własne

Dostępne oraz dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności SCR oraz minimalnego wymogu kapitałowego MCR na dzień 31 grudnia 2019 roku zostały przedstawione w tabeli poniżej, jednocześnie z zestawieniem danych za poprzedni okres sprawozdawczy:

tys. PLN	2019	2018
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	245 573	276 786
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR)	245 573	276 786
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	245 573	276 786
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR)	245 573	276 786

Dopuszczone środki własne na pokrycie SCR i MCR uwzględniają ograniczenia ustawowe związane z klasyfikacją do odpowiednich kategorii.

E.1.3 Kapitał własny w sprawozdaniu statutowym a nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami wg Wypłacalność II

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2018 roku nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami wyniosła:

tys. PLN	Wartość wg Wypłacalność II	Wartość ze sprawozdania finansowego
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami w 2019	264 201	152 002
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami w 2018	297 235	148 585

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2018 roku różnica pomiędzy kapitałem własnym w Sprawozdaniu statutowym, a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami wg Wypłacalność II przedstawia się następująco:

tys. PLN	2019	2018
Kapitały własne w sprawozdaniu finansowym	152 002	148 585
usunięcie z bilansu aktywowanych kosztów akwizycji	-182 254	-219 969
różnica w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	326 325	411 545
pozostałe korekty	-5 554	-8 058
korekta na aktywie i rezerwie na podatek odroczony z tytułu korekt opisanych powyżej	-26 318	-34 868
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami w sprawozdaniu na temat wypłacalności i kondycji finansowej	264 201	297 235

Nie ma różnic jakościowych pomiędzy kapitałem wykazany w Sprawozdaniu statutowym, a kapitałem wg Wypłacalności II.

E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

E.2.1 Kapitałowy wymóg wypłacalności

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR – Solvency Capital Requirement) – odpowiada wielkości dopuszczonych środków własnych, jaka umożliwia Towarzystwu pokrycie znacznych, nieprzewidzianych strat oraz zapewnienie dostatecznego zabezpieczenia płatności wobec ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku:

- kapitałowy wymóg wypłacalności SCR wyniósł: 199 mln PLN,
- współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności SCR dopuszczonymi środkami własnymi wyniósł: 123,4%.

Kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2019 roku w podziale na poszczególne moduły ryzyka przedstawiony jest poniżej (w tys. PLN), w porównaniu do wartości z roku 2018:

tys. PLN	2019	2018
Ryzyko rynkowe	134 777	152 668
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	25 883	41 466
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	104 823	127 642
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	18	20
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	-	-
Dywersyfikacja	- 65 527	- 83 306
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	-	-
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	199 975	238 490
Ryzyko operacyjne	7 015	7 795

Zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	-7 992	-31 499
Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR	198 998	214 786

Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR w 2019 roku obniżył się w porównaniu do 2018 roku, szczegółowe informacje dotyczące zmian w poszczególnych kategoriach ryzyka zostały opisane w rozdziale C.

E.2.2 Minimalny wymóg kapitałowy

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR – Minimum Capital Requirement) – odpowiada kwocie dopuszczonych podstawowych środków własnych, poniżej której – przy założeniu kontynuacji wykonywania działalności przez zakład ubezpieczeń – ubezpieczający, ubezpieczeni lub uprawnieni z umów ubezpieczenia mogliby być narażeni na niedopuszczalny poziom ryzyka.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku:

- minimalny wymóg kapitałowy MCR wyniósł: 50 mln PLN,
- współczynnik pokrycia minimalnego wymogu kapitałowego MCR dopuszczonymi środkami własnymi wyniósł 494%.

Dane wejściowe do wyliczania MCR są zawarte w załączniku: Minimalny Wymóg Kapitałowy S.28.01.01. do niniejszego sprawozdania.

E.3 Zastosowanie podmodułu cen akcji opartego na duracji do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności

Spółka do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności SCR nie stosuje podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji.

E.4 Różnica między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Spółka do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności SCR nie stosuje modelu wewnętrznego.

E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodności kapitałowym wymogiem wypłacalności

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz w tracie 2019 roku Spółka nie wykazała niezgodności z minimalnym wymogiem kapitałowym MCR oraz z kapitałowym wymogiem wypłacalności SCR.

E.6 Wszelkie inne informacje

Do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności SCR Towarzystwo:

- stosuje formułę standardową zgodną z wytycznymi EIOPA,
- nie stosuje uproszczeń o których mowa w Rozporządzeniu Delegowanym,
- nie stosuje parametrów specyficznych dla zakładu,
- nie stosuje korekty dopasowującej,
- nie stosuje korekty z tytułu zmienności,
- nie stosuje przejściowej korekty do odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka,
- nie stosuje przejściowego odliczenia w stosunku do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- nie stosuje narzutów kapitałowych ustanowionych przez KNF.

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu Open Life Towarzystwo Ubezpieczeń Życie S.A.:

Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	
Krzysztof Bukowski	Prezes Zarządu	_____ (podpis)
		Zwolnienie lekarskie
Aneta Maykowska	Wiceprezes Zarządu	_____ (podpis)
Izabela Śliwowska	Wiceprezes Zarządu	_____ (podpis)
Piotr Twardokęs	Wiceprezes Zarządu	_____ (podpis)

Warszawa, dnia 30.03.2020 roku

Załączniki: Roczne raporty QRT

Poniższe tabele zawierają dane w tys. PLN.

S.02.01.02

Pozycje bilansowe

Aktywa	PLN	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
		C0010
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	129 115
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	1 261
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	229 418
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	96
Akcje i udziały	R0100	18 487
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	18 487
Dłużne papiery wartościowe	R0130	132 563
Obligacje państwowe	R0140	73 427
Obligacje korporacyjne	R0150	58 050
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	1 086
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	10 702
Instrumenty pochodne	R0190	896
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	66 674
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	6 048 168
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	2 335
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	2 335
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	72
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	72
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	54
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	18
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	2 402
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	26 281
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	12 143
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	296
Aktywa ogółem	R0500	6 451 490

Zobowiązania

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	0
Margines ryzyka	R0590	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	34 968
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	636
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	633
Margines ryzyka	R0640	4
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	34 331
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	34 125
Margines ryzyka	R0680	206
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	5 959 104
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	5 923 360
Margines ryzyka	R0720	35 744
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0730	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	2 778
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	20 295
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	52
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	137 853
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	1 407
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	12 832
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	160
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	16 273
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	1 570
Zobowiązania ogółem	R0900	6 187 290
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	264 201

S.05.01.02

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych

PLN

		Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach kapitałowym	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Składki przypisane										
Brutto	R1410	2 622	0	1 077 588	26 053	0	0	0	0	1 106 263
Udział zakładu reasekuracji	R1420	39	0	0	231	0	0	0	0	269
Netto	R1500	2 584	0	1 077 588	25 822	0	0	0	0	1 105 994
Składki zarobione										
Brutto	R1510	2 623	0	1 077 953	26 156	0	0	0	0	1 106 732
Udział zakładu reasekuracji	R1520	39	0	0	237	0	0	0	0	276
Netto	R1600	2 584	0	1 077 953	25 919	0	0	0	0	1 106 456
Odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R1610	139	-49	1 667 727	13 997	0	0	0	0	1 681 814
Udział zakładu reasekuracji	R1620	0	0	0	25	0	0	0	0	25
Netto	R1700	139	-49	1 667 727	13 973	0	0	0	0	1 681 789
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Brutto	R1710	21	0	378 493	-4 285	0	0	0	0	374 229
Udział zakładu reasekuracji	R1720	5	0	0	4	0	0	0	0	9
Netto	R1800	16	0	378 493	-4 290	0	0	0	0	374 219
Koszty poniesione	R1900	4 644	0	108 473	14 315	0	0	0	0	127 432
Pozostałe koszty	R2500									0
Koszty ogółem	R2600									127 432

S.12.01.02
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

PLN	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym				Pozostałe ubezpieczenia na życie				Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz zobowiązaniami mi innymi niż zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych				Ogółem (ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)				Ubezpieczenia zdrowotne (bezpłatne)				Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych		Ogółem (ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)			
	Ubezpieczenia a z udziałem w zyskach				Umowy bez opcji i gwarancji		Umowy z opcjami i gwarancjami		Umowy bez opcji i gwarancji		Umowy z opcjami i gwarancjami		Reasekuracja zdrowotna		Ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)		Umowy bez opcji i gwarancji		Umowy z opcjami i gwarancjami		Reasekuracja zdrowotna		Ogółem (ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)			
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie																										
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązań przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem																										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszych oszacowań i marginesu ryzyka																										
Najlepsze oszacowanie																										
Najlepsze oszacowanie brutto																										
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązań przez kontrahenta – Ogółem																										
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem																										
Margines ryzyka																										
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie																										
Najlepsze oszacowanie																										
Margines ryzyka																										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem																										

S.23.01.01
Środki własne

PLN

Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35

Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym

Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności

Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności

Fundusze nadwyżkowe

Akcje uprzywilejowane

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi

Rezerwa uzgodnieniowa

Zobowiązania podporządkowane

Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej

Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II

Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II

Odliczenia

Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych

Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach

Uzupełniające środki własne

Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wzwano i który może być wzwany do opłacenia na żądanie

Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wzwano i które mogą być wzwane do opłacenia na żądanie

Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wzwano i które mogą być wzwane do opłacenia na żądanie

Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych

Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE

Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE

Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE

Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodne z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE

Pozostałe uzupełniające środki własne

Uzupełniające środki własne ogółem

Dostępne i dopuszczone środki własne

Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)

Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR

Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR

Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR

SCR

MCR

Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR

Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR

Rezerwa uzgodnieniowa

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami

Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)

Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia

Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych

Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych

Rezerwa uzgodnieniowa

Oczekiwane zyski

Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie

Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem

	Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010	95 500	95 500			
R0030					
R0040					
R0050					
R0070					
R0090					
R0110					
R0130	150 073	150 073			
R0140	0			0	
R0160	0				0
R0180					
R0220					
R0230					
R0290	245 573	245 573	0	0	0
R0300					
R0310					
R0320					
R0330					
R0340					
R0350					
R0360					
R0370					
R0390					
R0400					
R0500	245 573	245 573	0	0	0
R0510	245 573	245 573	0	0	
R0540	245 573	245 573	0	0	0
R0550	245 573	245 573	0	0	
R0580	198 998				
R0600	49 749				
R0620	123,41%				
R0640	493,62%				

	C0060	
R0700	264 201	
R0710	0	
R0720	18 628	
R0730	95 500	
R0740	0	
R0760	150 073	
R0770	4 666	
R0780	0	
R0790	4 666	

S.25.01.21

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową

-	-	-
	Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu
PLN	C0110	C0090
	C0100	C0100
Ryzyko rynkowe	R0010 134 777	-
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020 25 883	-
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030 104 823	-
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040 18	-
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050 -	-
Dywersyfikacja	R0060 65 527	-
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070 -	-
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100 199 975	-
Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności	C0100	
Ryzyko operacyjne	R0130 7 015	
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140 0	
Zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	R0150 -7 992	
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160 0	
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200 198 998	
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210 0	
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220 198 998	
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400	
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	

S.28.01.01

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

MCR_{NL} Result

	C0010
R0010	

PLN

Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych

	Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
	C0020	C0030
R0020		
R0030		
R0040		
R0050		
R0060		
R0070		
R0080		
R0090		
R0100		
R0110		
R0120		
R0130		
R0140		
R0150		
R0160		
R0170		

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

MCR: Result

	C0040
R0200	46 084

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych

Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie

	Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
	C0050	C0060
R0210	532	
R0220		
R0230	5 923 360	
R0240	34 155	
R0250		5 547 313

Ogólne obliczenie MCR

Liniowy MCR

SCR

Górny próg MCR

Dolny próg MCR

Łączny MCR

Nieprzekraczalny dolny próg MCR

Minimalny wymóg kapitałowy

	C0070
R0300	46 084
R0310	198 998
R0320	89 549
R0330	49 749
R0340	49 749
R0350	15 768
	C0070
R0400	49 749

- -